

VROEGOP

Blad van de Bond van Volkstuinders

HERGEBRUIK & UPCYCLING

Zo hoeft er maar weinig
afval bij het vuilnis

Van snoeisel tot
parkcompost

De grote opbrengst
van een heuvelbed

Gratis planten
d.m.v. zaden oogsten,
stekken en scheuren

Jaargang 33 | Editie 125 | Najaar 2023

 **Bond van
Volkstuinders**
www.bondvanvolkstuinders.nl

Doen op het park: een vraag & aanbod-appgroep maken, waarbinnen tuinders gereedschap, buitenspeelgoed, meubels en tuin- en schilderhulp aanbieden.

INHOUD

<p>4 AMSTERDAMS KROOS
Bodemschat op de Veluwe</p> <p>6 COMPOST
Groenafval waardevol terug op het park</p> <p>9 TANTE DAHLIA KRIJGT NAKOMELINGEN</p> <p>10 LEUK OPGEKNAPT!
Van niets weer iets maken</p> <p>12 ROB KLINKERS
over de mens en zijn afval</p> <p>14 HET STENEN TIJDPERK
Plastic wordt uit de kantine verbannen</p> <p>15 EEN KWEKERIJ OP EIGEN TUIN
Planten vermeerderen doe je zo</p> <p>18 TUINIEREN OP OUD HOUT
De mooie opbrengst van een hùgelbed</p> | <p>20 TONY EN DE ADOPTIE-EMMERS</p> <p>22 EEN TUIN VOL
gevonden voorwerpen</p> <p>24 WINTERWERK
Meelopen met de hakselploeg</p> <p>26 VAN AFVAL NAAR OOGST
De basis is groente-en-fruitafval</p> <p>28 STRIJKROVEN
Tweedekans planten voor de buurt</p> <p>30 BONDSVERGADERING
Uitnodiging voor 9 december 2023 op Amstelglorie</p> <p>36 UITSPRAKEN TUCHTCOMMISSIE,
commissie van beroep en rechter in kort geding</p> <p>38 BEN JE GOED VERZEKERD?</p> <p>40 HERFSTPUZZEL</p> |
|--|--|

COLOFON

Vroegop magazine is het blad van de Bond van Volkstuinders, Amsterdam en omgeving. Vroegop magazine wordt verspreid onder de leden en aspirant-leden van de bond. Oplage 12.000.

Vroegop liever digitaal ontvangen? Stuur in dat geval een mailtje naar vroegop@bondvanvolkstuinders.nl ovv je naam, adres en melding: digitale Vroegop.

ADVERTEREN IN VROEGOP?

Bond van Volkstuinders
Volendammerweg 301
1027 EA Amsterdam
020 - 613 2893
vroegop@bondvanvolkstuinders.nl
www.bondvanvolkstuinders.nl

COVERFOTO

Met plezier meewerken aan het waardevol hergebruiken van groen-afval op het park levert veel op. De foto is gemaakt door Bert Kuit.

AAN DEZE VROEGOP WERKTEN MEE

Suzanne de Boer, Jan Botman, Hans van Bortel, Sjeff du Jardin, Deniz Verburg-Keklik, Els Knipscheer, Bert Kuit, Danielle Oosterwal, Eric van der Putten, Ingrid Splinter, Els de Wit, Monique Zwart.

FOTO'S & ILLUSTRATIES

Suzanne de Boer, Jan Botman, Hans van Bortel, Eva Bronzini, Carla Custers, Sylvia Hania, Sjeff du Jardin, Bert Kuit, Monicore via Pexels, Erwin Muntinga, Jac Rongen, Ingrid Splinter, Struikroven, Deniz Verburg-Keklik, Els de Wit.

OPMAAK

Michiel Stofberg

DOOR DE VOORZITTER

Afval bestaat niet

In de wetgeving bestaat een definitie van afval: "Alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen."

Als dat zo is, heb ik voor onze geachte wetgever een opsteker: op onze tuinparken zou eigenlijk geen afval moeten bestaan. Iedere rechtgeaarde tuinder gaat uit van het principe van hergebruik. Alles wat op de tuinen groeit en bloeit moet op de tuinen weer worden aangewend.

Maar dit is gemakkelijker gezegd dan gedaan, want nog steeds zie ik op tuincomplexen auto's met aanhangers 'tuinafval' wegbrengen.

Tegelijkertijd zie je ook in de parken steeds meer initiatieven om circulair hergebruik mogelijk te maken: compostcursussen worden gegeven, collectieve composthopen gemaakt, hakseldagen georganiseerd, et cetera. Hiervoor een welgemeend hulde. In openbare plantsoenen zie je helaas nog weinig van dit soort maatregelen.

Maar we zijn er nog niet. Hergebruik is maar één van de maatregelen voor het milieubewust gebruik van een tuinpark. Een interessant experiment zou kunnen zijn om te bereiken dat elk tuinpark nagenoeg geen afval meer buiten het park brengt. Met andere woorden: het streven naar een circulaire cirkel van al het materiaal binnen een park.

Bij elk stukje materiaal zou je dan moeten beoordelen of het kan worden hergebruikt dan wel of het kan worden vervangen door een herbruikbaar alternatief (inclusief composteren).

Dat betekent nogal wat, want dan moet je bij alles beoordelen wat de 'hergebruikswaarde' is. Bij tuinresten, maar ook bij bouwmaterialen, kantinevoorwerpen, et cetera. Individuele tuinders zullen die afweging moeten maken voor datgene wat op de eigen tuin wordt gebruikt.

Daarnaast moet natuurlijk ook worden gekeken naar de milieuvriendelijkheid van al het materiaal dat op een tuincomplex wordt binnengehaald.

Kortom, er valt nog een hoop te doen.

Eric van der Putten

Voorzitter Bond van Volkstuinders

Tekst: Els de Wit

Fotografie: Carla Custers en Jac Rongen

Amsterdams

kroos

*Rond jonge aanplant
brengt Jac een flinke
hoeveelheid kroos aan.*

Bodemschat op de Veluwe.

Waar de een vanaf wil, dat kan de ander goed gebruiken. Zoals kroos.

Vooral in warme zomers kleuren de sloten van de tuinparken al snel zo groen als een pas geschoren gazon; het groen van een kroostapijtje. Het teken voor tuinders om de handen uit de mouwen te steken en kroos te gaan scheppen, want al dat kroos verstikt de sloot en verslechtert de kwaliteit van het water.

Op tuinpark Sloterdijkermeer krijgen de tuinders hulp van Jac Rongen oftewel 'de Kroosschepper'. Jac is geen tuinder, maar komt met grote regelmaat zelf bergen kroos uit de sloot vissen. "Ik heb sinds een paar jaar een stuk bos op de Veluwe, zo'n vierduizend vierkante meter groot. Toen ik kwam was het daar zo dood als een pier, alleen maar naaldbomen, er zat geen enkel bodemleven in de grond. Beetje bij beetje ben ik andere bomen en planten gaan neerzetten.

Daarbij gebruik ik kroos rondom de wortels van de aanplant: kroos houdt namelijk ontzettend goed vocht vast op de droge schrale zandgrond van mijn stuk bos, het is voeding voor de jonge planten en voor bodemdierpjes.

In de zomer van 2023 was er, helaas voor mij, veel minder kroos. Op zich is dat natuurlijk goed nieuws, zo komen er veel meer licht en zuurstof in het water op het tuinpark. Ook merk ik, na drie jaar, dat de aanplant aanslaat en dat zorgt er weer voor dat andere planten en plantjes hun weg naar mijn bos vinden. Allemaal met dank aan het kroos uit Amsterdam."

Compost

Groenafval waardevol terug op het park

Met compost kun je de grond op de eigen tuin of in het algemeen groen op het tuinpark verbeteren. Eigenlijk is het tuinafval dat het bodemleven voedt, waardoor je bloemen, groenten, struiken en bomen mooier groeien. Mooi, maar hoe werkt dat composteringsproces precies?

Op de vele tuinparken doet men wat om het groenafval te recyclen en terug te brengen op de tuin, maar niet elk tuinpark heeft daar de ruimte voor. Op hun tuin kunnen de tuinders zelf veel doen, zoals compostbakken van pallets of gaas maken, of door afscheidingen te vlechten en deze rond compostplekken te plaatsen om zo een natuurlijke bak te creëren. In de herfst kunnen korven worden geplaatst, waarin gevallen blad tijdelijk bijeengebracht kan worden. Er zijn zo veel mogelijkheden!

Zeer professioneel

Zo kwam ik op Tuinpark Nut & Genoegen bij Compostella. Hier is een groepje bevlogen tuinders bijeen om op zaterdag te composteren en gier te maken. Karin zorgt ervoor dat alle brandnetels, die in het zaad staan, in emmers met water gedaan worden. De verhouding tussen water en netels is één kilo brandnetels op tien liter water. Over twee weken is het gier vol voedingsstoffen voor de tuin. Gier heeft veel voordelen: planten worden er sterker door en zijn dan minder gevoelig voor ziektes en plagen. Zo worden de bladeren minder smakelijk voor bladluizen en kun je er schimmels mee bestrijden. De gier wordt ook over de compost in de compostbakken gegoten (als compostversneller) of direct verdund toegepast als groenbemester tussen de beplanting in het algemeen groen.

Bij de start hebben Trudi en Monique met vrijwilligers pallets van de straat opgepikt, om de verschillende vakken mee in te delen. Na drie jaar, toen de pallets verrot raakten, besloot het tuinpark om voor de werkgroep Compostella tien compostbakken van gerecycled kunststof van één kubieke meter, van het merk EcoTé te plaatsen. Ook hebben twee tuinders een cursus Compostmeester gevolgd. Dat is terug te zien in de zorgvuldige werkwijze; het ziet er allemaal zeer professioneel uit. De werkwijze is nu als volgt: een tuinder die zijn werken in het algemeen groen doet en een grote kruiwagen groenafval komt brengen, wordt opgevangen door het compostteam en gezamenlijk wordt de inhoud van de kruiwagen verdeeld over de verschillende vakken. Zo wordt bij vak 1 Groenafval direct klein gemaakt met een grote heggenschaar, Takken gaan naar vak 2 en worden daar later verhakfeld. De stevige gazen bak is voor het blad. Dan is er nog een vak voor Doornen, daarnaast een voor Grasmaaisel en ten slotte het vak met Haksel. Alles staat duidelijk aangegeven met bordjes. Aan één zijde staan de tien compostbakken opgesteld. Via een

”Twee tuinders hebben een cursus Compostmeester gevolgd. Dat is terug te zien in de zorgvuldige werkwijze.”

Het Compostella-composteringsteam: Monique, Hans, Bas en Karin.

Excel-schema houden de compostmeesters bij wanneer een compostbak is opgebouwd en uit welke verschillende lagen deze bestaat, zoals: een laag versnipperd groenafval, een laag haksel, een dun laagje grasmaaisel (om een dikke plakkerige graslaag te voorkomen), een nieuw laagje haksel, een laagje versnipperd groenafval, enzovoort. Later wordt dit geheel afgedekt. De temperatuur in de bak wordt ook gecontroleerd en ligt tussen de 60 en 70 graden Celsius. Ook staan er houten compostbakken op Compostella. Men composteert hier wilgenhaksel, wat heel goede zaai- en stekgrond zou kunnen zijn.

Op de eigen tuin

Op het tuinpark zijn deelgebieden opgezet. Het meeste groen komt hiervandaan. Takken enzo gaan tijdens de werkuren op een extra grote kruiwagen naar Compostella. Op de terugweg neemt de kruiwagen humus voor tussen de planten en haksel voor de paden mee terug naar de deelgebieden. Wat de mulch/compost betreft: jaarlijks is de opbrengst ongeveer vijftien kubieke meter, wat teruggaat naar het algemeen groen.

Het Compostella-terrein beslaat ongeveer honderd vierkante meter. Erlangs staat een Zeeuwse haag, dit is een haag die voor 60% uit meidoorn, voor 20% uit sleedoorn en voor 20% uit veldesdoorn bestaat en opgevuld is met een egelantierroos, vlier of hondsroos, en een takkenwal aan de buitenzijde. Dit jaar is gestart met de vervanging van de houten schotten door takkenrillen en wilgentenen wanden, wat er beter uitziet en prettige schuilmogelijkheden biedt aan allerlei beestjes - enkele egels hebben er ook al een plekje uitgekozen om te leven.

Het zomerhakselen is twee- tot driemaal per jaar en ook na een heftige storm kunnen de tuinders hun takken afgeven om te verhakselen. Het haksel gaat naar de paden in het Algemeen Groen. In de winter kunnen tuinders met veel takken zich online melden en dan komt de hakselgroep op een zondag langs en is het haksel voor de eigen paden van de tuinder.

Door een tekort aan menskracht is het helaas nog niet mogelijk dat ook individuele tuinders hun tuinafval kun-

Bladeren

”1 kilo brandnetels + 10 liter water + 2 weken wachten = gier vol voedingsstoffen voor de tuin!”

nen brengen. Velen zien hoe het werkt op Compostella en doen het in het klein op de eigen tuin. Dat is ook een win-winsituatie, want je hoeft immers niet al dat afval zelf meer af te voeren. Bovendien profiteren het bodemleven en de planten ervan als je tuinafval gecomposteerd is, dus je plukt er zelf de vruchten van.

Op Nut & Genoegen streeft men ernaar om zo veel mogelijk tuinafval op de tuin van de tuinders te laten om het daar te composteren. Sinds dit jaar geeft men maandelijks een halfuurtje spreekuur om tuinders uit te leggen hoe men composteert. Door het geven van advies en uit te leggen wat er op Compostella allemaal plaatsvindt, hoopt het tuinpark op een grote samenwerking tussen tuinders en de natuur. Met dank aan de Compostmeesters.

Van onschatbare (w)aarde

Composteren kun je leren

Compost is goud voor je grond, zeggen ze vaak. Maar hoe zet je organisch afval om tot waardevolle grondstoffen? Deze titels over het circulaire proces van composteren helpen je in je eigen tuin een heel eind op weg.

De derde editie van het tijdschrift *Pleasant Place* staat in het teken van koud composteren, warm composteren, composteren middels een wormenhotel... Inclusief een handig overzicht van wat wel en niet op de composthoop gaat voor op het keukenkastje en een knutselpagina voor de kleintjes. Te koop bij Atheneum op het Spui.

Roelke Posthumus schreef *Goud voor grond*, compost in een handomdraai. Zo makkelijk als het klinkt, zo wordt composteren in je eigen tuin met dit boek onder handbereik.

In *Compost. Maak je eigen mest van afval en kiekjes* maakt Ben Paskin met spelletjes, stickers en een stap-voor-stap gids het bouwen van een composthoop ook voor kinderen inzichtelijk. En als alle kennis is geleerd, mag het boek zelf ook op de grote hoop.

In de *Praktische gids composteren met of zonder tuin* leert Laurent Renault je over composteren in een vat, op een hoop, in een wormenhotel en door middel van bokashi - dat je kunt toepassen op je stadsbalkon.

GEZOCHT: Tuinders e.a. die hun kennis over goed onderhoud willen delen

Tuinparken hebben allemaal te maken met onderhoud en beheer van het algemeen groen, de gebouwen, paden, oevers, water en bruggen, machines, et cetera. Onze tuinders bezitten hier dan ook heel veel kennis over. Zou je die willen delen met andere tuinparken? Voor de nieuwe werkgroep Onderhoud zoeken we tuinders e.a. die andere tuinparken helpen bij vragen over onderhoud en bij het concreter maken van plannen voor meerjarenonderhoud.

Hoe stellen we ons dat voor?

- Wanneer er een vraag van een tuinpark over onderhoud binnenkomt op het bondskantoor, ga je als lid van de werkgroep op het betreffende tuinpark kijken en meedenken.
- Je helpt het tuinpark met het opstellen of verbeteren van het meerjarenonderhoud.
- Je deelt je kennis en ervaring over kosten, de keuze van materiaal, milieugevolgen, aannemers, aanpak e.d.
- Je denkt met de tuinparken en de Bond in zijn algemeenheid mee over het verbeteren van het onderhoud.

We zoeken tuinders e.a.

- Met algemene onderhoudskennis of met specifieke kennis over b.v. groenonderhoud, verharding van paden, duikers en bruggen, poorten, machines, riolering, waterleiding, beschoeiingen en/of gebouwen.
- Met affiniteit met milieuaspecten en duurzaam onderhoud.

Het werk ligt voor een belangrijk deel op een tuinpark zelf maar de werkgroep zal, zeker in het begin, ook met enige regelmaat bij elkaar komen op het bondskantoor in Amsterdam-Noord. Vanuit de Bond zorgen we ervoor dat de kennis en informatie goed gedocumenteerd wordt en dat die ook toegankelijk is voor besturen en commissies. Onkosten worden vergoed.

Heb je belangstelling of wil je eerst meer weten?

Bel dan met het bondskantoor 020 613 2893 en vraag naar Els de Wit. Of mail naar els@bondvanvolkstuinders.nl. Het wordt een mooie werkgroep!

Tante Dahlia krijgt nakomelingen

Ingrid Splinter op tuinpark Dijkzicht is een rupsje nooitgenoeg als het op dahlia's aankomt. Dus vermeedert ze haar favorieten. En dat kun jij ook!

Vermeerderen door stekken

"Om heel veel dezelfde planten te kweken, pot ik medio februari gezonde dahliaknollen op in vruchtbare grond en zet ze in de (verwarmde) kas of voor het raam.

Ik let op dat de kraag (een ring net onder de oude stengel) omhoogstaat, want hier komen na ongeveer twee weken de eerste groene uitlopers uit de ogen. Zodra de stekken zeven tot tien centimeter lang zijn, breek ik ze op het oog af. Ik let goed op dat bij het afbreken een stukje van het oog meekomt, het zogenaamde 'hieltje'. Zonder dat hieltje groeit de dahlia deze zomer wel goed en maakt hij een mooie knol, maar niet de voor volgend jaar benodigde nieuwe kraag met ogen waar dan weer een nieuwe plant uit groeit.

Ik zet de stekken in arme stekgrond, de plant maakt dan snel een nieuw worteltje. Tot medio mei houd ik de stekken binnen, en plant ze dan uit. Zo kan één knol wel twintig nieuwe planten geven."

Vermeerderen door scheuren

"Zijn drie of vier planten voldoende, dan scheur ik (ook nieuwe) knollen eind maart, april. Hierbij moet aan elk knoldeel (de verdikte wortel) een stukje kraag met een goed oog zitten, want daarop loopt de dahlia weer uit om een nieuwe plant te vormen. Gelukkig zijn de ogen in het voorjaar al in ontwikkeling en daardoor verdikt en zijn ze gemakkelijk te zien.

Ik zet de knollen in licht vochtige aarde in een verwarmde en lichte ruimte. Een kas is ideaal, de vensterbank binnen ook. Na de vorst kunnen ze naar buiten."

Een label, geknipt uit een leeg melkpak, krijgt de naam van de juiste dahlia.

Tekst & fotografie: Ingrid Splinter

1

2

3

4

5

Leuk opgeknapt!

Van niets weer iets maken

Je kunt het weggooien, maar als je er even met een ander oog naar kijkt, kunnen veel dingen een prima tweede leven krijgen. Dat tonen deze upcycling-voorbeelden uit Amsterdamse volkstuinen.

6

7

8

9

10

11

12

13

10

14

15

16

17

18

19

20

21

1+2+3. Duizenddingentakjes.

4+5. De soepele takken van de wilg laten zich makkelijk vlechten tot windscherm, compostbak of hek. Gebruik de dikke takken als palen en dunne om mee te vlechten.

6. Wijnkistje wordt voederplek voor meesjes: het gaas houdt grotere vogels tegen.

7. Gevonden op Marktplaats en geveerd in favoriet roze dat gemengd is bij de verf-speciaalzaak.

8. Oude houten muurplanken van het tuinhuis vormen met gevonden glas een nieuwe kas.

9. Oude tuinkussens knappen enorm op van een nieuwe hoes.

10. Een bundel snoeiafval is een ideale schuilplek voor insecten.

11. Uiltjes knappen.

12. Hanging baskets van potten en pannen.

13. Je ziet het niet, maar tegen deze schutting zijn lege melkjerrycans geschroefd. Kokosvezel ertegenaan, aarde en planten erin en je hebt een verticale tuin.

14. Kratjes + strook laminaat = bank

15. Hoge zinken emmers geven planten een podium.

16. Gevonden bij het stadsvuilnis tijdens een rondje met het hondje: een hele uitzet voor het tuinhuis, van koffiebus tot bijzettafel.

17. Wegwijzers van afvalhout en een dikke tak.

18. Een koolmees steelt draadjes uit een wollen deken om zijn nest te bekleden.

19+20. Stevig stapelen levert robuuste bouwsels op.

21. Bamboetakken uit de tuin en een stukje golfplaat beschermen de tomatenplanten tegen de regen.

Rob op het veld met plekken voor verschillend groenafval, zoals takken en stammen.

Tekst & fotografie: Hans van Boxtel

Over de mens en zijn afval

Rob Klinkers, Ons Lustoord

Op de paden van Ons Lustoord, onder de rook van de Johan Cruijff Arena, ligt geen snippertje papier, geen peuk, nog geen plastic dopje. Rob Klinkers, tuinder, afval- en clubhuis-beheerder op het park, is daar trots op.

“Je kunt het nog zo goed regelen, maar het zijn onze tuinders die ervoor zorgen dat het er zo netjes uitziet,” vertelt Rob. “We hoeven geen grote hoeveelheden zwerfafval te rapen, er wordt gewoon weinig weggegooid.”

Het afval van het clubhuis wordt natuurlijk tot in de kleinste details gescheiden. Dat is een wettelijke verplichting, maar ook zonder deze verplichting is dit niet meer dan vanzelfsprekend voor Rob. Het plastic is er resoluut uitgegaan, karton gaat naar het afvalpunt van het park, het frituurvet wordt opgehaald voor in de biodiesel.

Blikjes uit het clubhuis worden verzameld, in zakken van Statiegeldnederland.nl gestopt en meegegeven met de groothandel waar de blikjes worden ingekocht. Later volgt dan de afrekening. Rob: “We zijn hier net mee begonnen en we moeten nog zien hoe alles gaat lopen. We brengen in het clubhuis geen extra statiegeld in rekening; de meeste blikjes komen toch wel terug. Ik denk persoonlijk ook niet

dat vijftien cent statiegeld de doorslag geeft. Wat écht de doorslag geeft is dat mensen het belangrijk vinden dat afval gescheiden wordt en daarom zoiets als blik of plastic flesjes apart inleveren.”

Grofvuil inzamelen

Bij het innemen en scheiden van afval gaat Ons Lustoord verder dan veel andere tuinparken. Ze hebben er dan ook de ruimte voor. Net buiten het tuinpark, op een braakliggend stuk grond, kunnen tuinders twee keer per week ook hun groenafval kwijt. Takken, bladeren, stormafval, oude planten, het kan allemaal op de grote hoop. Er wordt regelmatig gehakseld met een machine die ze delen met de burens van tuinpark De Federatie. De compost en

het haksel worden hergebruikt voor het algemeen groen en door tuinders zelf. Naast dit stuk grond, omgeven door hekken, staan flinke containers waar glas, karton, huishoudelijk afval maar ook sloophout, stenen en metaal worden ingezameld. Zelfs voor het grofvuil is een grote container beschikbaar.

Gele zak

Het gewone huishoudelijk afval wordt door de tuinders aangeleverd in felgele zakken met de naam van het tuinpark erop. Deze zakken zijn in de winkel van het park voor vijftig cent per stuk te koop. Rob: "We accepteren alleen 'nat' huishoudelijk afval in de gele zakken. Dat heeft als voordeel dat tuinders niet zomaar afval aanbieden dat ook gescheiden kan worden aangeboden. Wat we niet innemen is chemisch afval. Helaas is het nooit helemaal uit te sluiten dat in de gele zakken toch het een en ander wordt meegegeven. Maar we gaan natuurlijk niet zover dat we de zakken openmaken om te kijken wat erin zit. We vertrouwen op onze tuinders dat ze dit goed doen."

Mensen zijn verzamelaars

Rob steekt met anderen zijn ziel en zaligheid in een zo duurzaam mogelijke afvalverwerking. "We zijn tuinders. We weten hoeveel ongelooflijk moois ons de natuur geeft. Daar staat de verplichting tegenover om er ook goed voor te zorgen. Afval hoort niet thuis in onze natuur. Ook op het microniveau van de volkstuin maakt het echt verschil als je dit goed aanpakt."

De inschatting is dat Ons Lustoord, inclusief het grofvuil, toch nog zo'n 50 ton afval per jaar verwerkt. Ook Rob vindt dit veel: "Ja, anders dan op andere parken krijgen wij ook het afval van gesloopte tuinhuisjes en schuurtjes

aangeleverd. Maar zelfs dan. Tuinders, of laat ik zeggen 'mensen', zijn verzamelaars. Er staat altijd wel iets langs de kant van de weg waarvan we denken dat we het kunnen gebruiken op de tuin. Een oude stoel, planken, oude potten of rekjes, we sjouwen het eerst mee naar onze tuin, maar na een tijdje belandt het dan toch hier bij het afvalpunt."

Keurig of chaos

Samen met de andere tuinders van het afvalpunt ziet Rob die 50 ton en de mensen die het komen brengen aan zich voorbijtrekken. "Het mooie van het werk bij het afvalpunt is ook dat je zo'n beetje iedere tuinder leert kennen. Niet alleen door met ze te praten, ook door hun afval. De een levert alles netjes aan in een keurig dichte zak, bij de ander is het een chaos waar van alles uitsteekt en uitpuilt. Het is echt: geef me zijn afval en ik vertel je hoe de tuinder is."

Belangrijk voor beginnende tuinders is dat zij weten hoe zij het afval goed kunnen verwerken. Dat gaat op een volkstuin toch anders dan op driehoog-achter in je appartementje in de stad. Rob lacht: "Laatst stapte een nieuwe tuinder op mij af: 'Hé, wanneer kan ik mijn vuilniszak buitenzetten?' Alsof we hier aan vuilnisophaal doen. Nou dat nog net niet."

"Afval hoort niet thuis in onze natuur. Ook op het microniveau van de volkstuin maakt het echt verschil als je dit goed aanpakt."

Een opgeruimd afvalpunt nodigt uit om je afval netjes gescheiden aan te leveren: voor alles is een aparte bak.

Het stenen tijdperk is aangebroken

Plastic wordt uit de kantine verbannen

Deze zomer is landelijk de regeling ingevoerd dat eten en drinken niet meer gratis in plastic bakjes of bekertjes mag worden geserveerd. Voortaan moet voor elk plastic bakje of bekertje apart een bedrag in rekening worden gebracht, vergelijkbaar met de regeling voor plastic zakken in winkels. Als gast kun je bovendien het plastic weigeren en vragen om een herbruikbaar alternatief. Hoe is dit gegaan bij kantines van onze tuinparken? Een kleine rondgang.

Allang plasticvrij

Paul Scholts doet de inkoop op tuinpark Kweeklust. Hij vertelt dat ze een aantal jaren geleden al zijn overgestapt. "Toen een paar jaar geleden duidelijk werd dat er geen plastic rietjes meer mochten worden gebruikt, hebben we gekeken waarvoor bij ons nog meer plastic gebruikt werd. We hebben toen besloten om plastic servies en dergelijke eruit te gooien. Sindsdien hebben we stenen soepkommen, papieren rietjes en wordt friet alleen nog op stenen bordjes geserveerd. Dus toen dit deze zomer in het nieuws kwam waren we bij Kweeklust allang plasticvrij."

Papieren zakken en bamboe bakjes

Irma Mittelmeijer, bestuurslid van Dijkzicht: "We hebben in vergelijking met sommige andere parken een bescheiden horeca; we bakken eigenlijk maar op vijf woensdagmiddagen. Maar wat er aan plastic was, is vervangen door papieren zakken en bamboe bakjes." Bij de burens van Dijkzicht, op Ons Lustoord, klinkt Rob Klinkers heel resoluut: "We zijn acuut overgestapt."

Stenen bordjes

Michael Hartkamp, voorzitter van Nut en Genoegen: "De nieuwe regeling levert meer gedoe op en we zagen het niet zitten om een extra bedrag voor plastic in rekening te brengen. De voorraad plastic is dus opgemaakt. Tegelijkertijd hebben we bij de Action ijzeren houders voor patatzakken gekocht en nu gebruiken we die en stenen bordjes in de kantine. Bij afhalen geven we het eten op kartonnetjes en aluminium mee in een papieren tasje. Dat loopt goed - maar ja, de afwas is natuurlijk wel groter."

Die afwas!

"Ja, de afwas," zegt Annemarie Soetekil van de kantinecommissie Rust en Vreugd, "die is wel een punt. Ik ben ruim tien jaar tuinder op Rust en Vreugd en zo lang ik me kan herinneren gebruiken we hier geen plastic. Op ons tuinpark staat duurzaamheid al jaren hoog in het vaandel. We hebben ook steeds meer vegetarische en veganistische alternatieven bij onze zaterdagmiddaglunch. En serveren dus niets op of in plastic. We wassen ook nog met de hand af, maar ik vind dat we dat eens in de groep moeten gooien; een goede vaatwasser kan toch ook duurzaam zijn?"

Uit deze kleine rondgang komt naar voren dat het plastic uit kantines verdwijnt. Dat is ook het beeld dat de Bond van Volkstuinders heeft. Er zijn een paar parken die het extra bedrag voor plastic berekenen of berekend hebben; het gaat daarbij om kleine bedragen. Ook lijkt het erop dat de voorraad plastic bakjes en bekertjes langzamerhand opraaft en dat er bij nieuwe bestellingen gekozen wordt voor duurzamere alternatieven.

Een kwekerij op eigen tuin

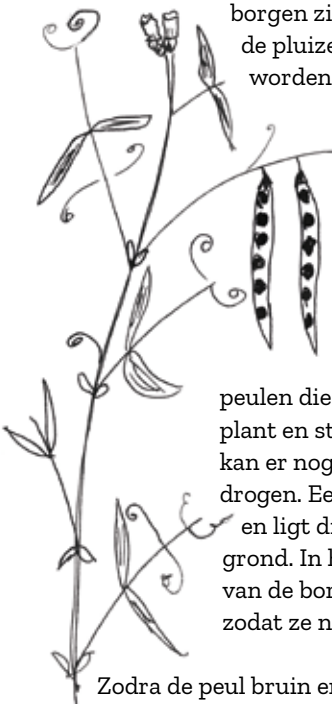
Planten vermeerderen doe je zo

Het najaar treedt in, tijd om plannen te maken: wat mag in de tuin blijven, waar wil je het volgend voorjaar wel meer van? Sjef du Jardin tuiniert op De Vijf Slagen en leert je vermeerderen wat er al is door middel van zaden oogsten, stekken en scheuren.

Zaden oogsten

De natuur trekt alles uit de kast om voor voortplanting te zorgen. De wind, water, dieren en mensen hebben een rol in de verspreiding van nieuw leven dat in de zaden verborgen zit. Met verwondering kijk ik hoe de pluizen van de kardoos door de wind worden meegenomen.

De kortgeleden nog paarse bloem is getransformeerd tot een zachte pluusbol met aan elk vederlicht pluusje één zaadje. De lathyrus bloeit tot mijn verrassing voor de tweede keer, waardoor mijn aandacht getrokken wordt naar de donkere peulen die eraan hangen. Ik knip ze van de plant en stop ze in een papieren zakje: zo kan er nog wel lucht bij en kunnen de zaden drogen. Een aantal peulen is al opengedraaid en ligt dicht bij de moederplant op de grond. In het tuinhuisje leg ik wat peulen van de borlotti- en pronkbonen te drogen zodat ze niet gaan schimmelen.

Zodra de peul bruin en verdroogd is, haal ik de zaden eruit en bewaar ze droog en koel, meestal in de voorraadkast in huis, tot volgend voorjaar.

Gedroogde bloemhoofdjes pluk ik zo van de steel. Van elke bloem is het ontwerp weer anders - hoe is dat toch mogelijk? Bij de Tagetes liggen de zaden als lucifers in een doosje keurig naast elkaar in de gedroogde bloem, genoeg voor rijen planten. De kriebelig gebogen zaden van goudsbloemen hebben een heel ander uiterlijk.

Na verloop van tijd kan ik ze aardig herkennen. Desalniettemin schrijf ik de naam van de plant op een potje of het zakje, wat ook handig is bij het uitwisselen van zaaigoed met medetuinders.

De herfst is het jaargetijde waarin bloemen, planten en bomen ook zaden vormen die in kunstige zaaddoosjes, vernuftig verpakt zitten. Zaaddoosjes zoals van juffertje-in-het-groen en Scabiosa zijn ware kunstwerken. Die komen bij Sjef in een trommeltje terecht om te drogen, en omdat ze zo prachtig mooi zijn gaat de deksel er maar niet op. Door papaverbollen te schudden kun je horen of de kleine zaadjes oogstrijp zijn, dan klinken de bollen als een percussie-ei. Knip ze bij de steel af en zet de prachtige zaaddoosjes ondersteboven in een potje, zodat de piepkleine zaadjes uit de gaatjes vallen. Leuk: je kunt met de bovenkant van een leeg zaaddoosje stempelen door de rozet aan de bovenkant in verf te dopen en op papier of stof een afdrukje te maken.

”Tip: verzamel zaden op een zonnige dag, als de planten goed droog zijn.”

Na een ochtend op de tuin, hangen er allemaal zaadbolletjes met plakkerige weerhaakjes aan mijn tuinshort. Ik heb helemaal niet gemerkt dat het gebeurde. De kleverige bolletjes willen de wijde wereld in, dat is duidelijk. Bij langslopende dieren zien ze hun kans schoon en grijpen ze zich vast aan de vacht, op weg naar nog onbekende

bestemming. Het is overduidelijk dat zaden er alles aan doen om in goede aarde te vallen. Oeverplanten laten hun zaden met de stroming meevoeren. Ergens verderop langs de waterkant groeien de nazaten.

Koudekiemers en warmtekiemers

Nu zijn er zaden die kou nodig hebben om tot kiemkracht te komen en zaden die warmte prefereren. Koudekiemers, zoals de pinksterbloem, nagelkruid, kaardenbol en barbarakruid, maar ook sla, spruitjes en spinazie, zaai je het beste in het najaar of het vroege voorjaar - ze hebben winterse kou nodig. Zaailingen die nu in de tuin opkomen zijn van die types, zij overwinteren, en in het voorjaar groeien ze gewoon verder. Tegen die tijd schep ik ze uit en verplaats ik ze naar een voor mij wenselijke plek in de tuin. Want een stekelige kaardenbol vlak naast het pad is niet prettig.

De meeste groentezaden zijn warmtekiemers. Het zijn zaden die van oorsprong uit warmere gebieden komen, zoals tomaat, courgette, komkommer en pompoen. Je zaait ze in het voorjaar in potjes en vertrouwt ze pas aan de aarde toe als de zon ze verwarmt.

Zaad oogsten van deze gewassen is zeker de moeite waard. Recycle zaden, en maak op die manier gebruik van de overvloed die er is, zodat je niet elk jaar nieuwe zaden hoeft te kopen. Scheid het zaad van het omhulsel waarin ze gegroeid zijn, zo voorkom je schimmel. Grote zaden peuter je er zo uit, bij kleinere zaden kan de keukenzeef behulpzaam zijn en soms blaas je het vlies er zo af. Schrijf op het zakje of potje welke zaden het zijn en de oogstdatum. De houdbaarheid van zaden verschilt per plant, maar meestal kun je ze wel tot twee jaar gebruiken omdat er nog kiemkracht in zit. Laat ze goed drogen en bewaar ze tot het voorjaar, in een luchtige verpakking.

Tip: om eventuele insectenplagen zoals de bonenkever tegen te gaan, kun je de zaden minimaal 24 uur in een luchtdichte verpakking in de vriezer leggen. De kever overleeft dat niet en zo voorkom je een plaag.

”Uit zaad gezaaide planten kunnen er door kruisbestuiving via insecten iets anders uitzien dan planten die je vermeerdert via wortels.”

Stekken enzo

Ik snuffel tussen de tuinboeken in de minibieb in mijn tuinhuisje. Er staat vast wel iets in te lezen over stekken en scheuren. Kijk, je kunt een tak van de vlier afknippen en in de aarde stoppen en zien wat ervan komt. Iets wat ik vaak doe, want ik laat dingen graag aan het toeval over. Zo gaf een tuinvriendin me eens een stengel van de doornloze braam. Steek maar in de grond zei ze, en ja hoor, elk jaar komen er nieuw scheuten bij met daaraan fiks lekkere bramenooft. Maar ja, als ik voor dit artikel iets ga schrijven over het hergebruiken van takken en stengels, is feitenkennis wel handig. Ik lees in verschillende boeken en op internet: stekken is het vermeerderen van planten door kleine stukjes uit een volwassen plant tot een nieuwe plant te laten groeien. Voortplanting ontstaat hier vanuit blad, stengel of wortel. Makkelijk te stekken zijn heesters (vlinderstruik, hortensia's) en kruiden (lavendel, munt en rozemarijn).

Stengelstek

Rozemarijn, lavendel, vlinderstruik, vlier en salie zijn planten met houtachtige takjes. Ze gaan wortels vormen wanneer je ze in de aarde zet. Er is een warme, luchtvochtige omgeving voor nodig. Je kunt dit vanaf de lente tot en met de herfst op deze manier doen:

1. Vul potjes met vocht doorlatende potgrond.
2. Snijd een stengel van de plant vlak boven de wortels af.
3. Doop de stengel in stekpoeder of wilgenwater.*
4. Zet de stengels in de potjes met potgrond.
5. Geef water en zet de stekjes op een warme, luchtvochtige lichte plaats zoals in een kas.
6. Na een maand kun je zien of er worteltjes gegroeid zijn en mogen ze in de volle aarde.

*Leuke recycletip:

Knip twijgjes van de wilg en doe ze in een potje. Overgiet ze met heet water en laat het water afkoelen. Het plantenhormoon Auxine in de wilg stimuleert groei en de ontwikkeling van wortels. Het is makkelijk zelf te maken en het weert ook nog eens ziektes af!

Wortelstek

De makkelijkste manier om planten te vermeerderen is via wortelstek. Dat doe met planten die van nature worteluitlopers vormen, zoals zonnehoed, flox, herfstanemoon, varens, smeerwortel en teunisbloem. Hoe ga je te werk?

1. Je wacht tot de plant in winterrust is.
2. Graaf de plant die je wilt stekken op en kies jonge wortels die zo'n 5 mm in doornede zijn. Trek ze voorzichtig van de hoofdplant en leg ze met de bovenkanten naast elkaar.
3. Verwijder haarworteltjes aan de zijkanten en snijd de wortel in kortere stukken.
4. Plant ze naast elkaar in een kweektray, in elke cel één wortelstekje, met de bovenkanten (de kant die het dichtst bij de wortelhals zat) naar boven.
5. Bedek ze met potgrond vermengd met plantkorrels of vermiculiet (dat neemt vocht op en laat lucht door, verkrijgbaar in tuincentrum of op internet) en schrijf er de plantnaam bij.
6. Zet ze op een donkere vorstvrije plek en geef af en toe water.
7. Na een maand ontstaan er blaadjes, daarna groeien er worteltjes.
8. Plant ze na een aantal weken in een pot met potgrond.
9. Zodra er een stevige wortelkluit is, kan het plantje de volle grond in.

Stekken van uitlopers

Aardbeienplantjes maken uitlopers. Nu word ik vrolijk, want zelfs de aardbeienplant in grote pot voor het huis laat zien wat ze wil met haar lange uitlopers. Dus heb ik potjes met aarde bij de moederplant gezet, waar ik de uitlopers licht in heb geduwd. Regelmatig geef ik water en ik wacht af tot ze geworteld zijn.

Dan knip ik de 'navelstreng' tussen de moederplant en het stekje door. In de moestuin doen de uitlopers dat helemaal zelf.

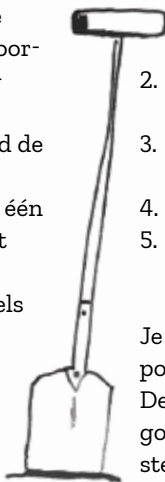

“Planten die uitlopers maken en liggend op de grond nieuwe worteltjes aanmaken, ontwikkelen zich als de moederplant.”

Winterstekken = houtstekken

Winterstekjes komen van uitgerijpte takken van planten in rust. Het hout is stevig en niet erg buigzaam, zoals bij wilgen, bessen en de heerlijkste frambozenstruiken. Zo doe je het:

1. Knip dit jaar gegroeide stevige stengels van planten in rust boven een oog of knop af. Snijd de tak in stukken van 20 cm.
2. Snijd de bovenkanten schuin af, zodat je weet wat de bovenkant is.
3. Graaf een geul in de grond, giet er flink wat water en compost in.
4. Steek de stengels in de geul naast elkaar.
5. In het voorjaar groeien ze snel, zodat je ze in het najaar in de tuin kunt plaatsen.

Je kunt dit ook in een pot met potgrond doen. Zet de potten op een beschutte plek, een tuinkas is ideaal. De stekgrond moet altijd vochtig blijven, dus houd dat goed in de gaten. In het voorjaar (maart, april) zet je de stekken uit in de volle grond.

“Ook gestekte planten hebben hetzelfde uiterlijk als de moederplant.”

Scheuren

Het scheuren van planten is een manier om vaste planten te verjongen en te vermeerderen. Alle vaste planten die als een pol groeien kun je scheuren, zoals Helleborus, ridderspoor en bieslook. Doe dat in de herfst of in het vroege voorjaar als ze nog niet bloeien.

1. Graaf de hele plant met een spade op. Schud de aarde eraf.
2. Verdeel de plant in kleinere stukken, het oudste deel van de plant mag op de composthoop. Bij stevige kluiten kun je ze splitsen door er de spade in te zetten.
3. Zet de jonge delen terug op een andere plek met lekker wat compost in het plantgat. De aarde goed aanduwen en royaal water geven.

Ga je aan de slag?

Een herfst- en wintertuingroet van Sjef!

Sjef du Jardin volgen?

Kijk op Instagram @sjefdujardin

Tuinieren op oud hout

De mooie opbrengst van een hügelbed

Sinds 4 jaar tuiniert Erwin op tuinpark Tigeno. Opvallend is dat zijn tuin er heel anders uitziet dan de andere. In de tuin van Erwin zijn heuveltjes van verschillende hoogte, die begroeid zijn met sierplanten, inheemse planten en heel veel groenten. Zijn tuin lijkt meer op een klein bos, maar dan zonder bomen.

Erwin vertelt hoe hij zijn tuin in korte tijd op een natuurlijke manier omgetoverd heeft tot een oase van groen. "Ik ben tuinliefhebber maar geen tuinman. Heel hard werken in de tuin, heb ik nooit zo leuk gevonden. Toen ik mijn tuin kocht, lag er grind en stonden er kabouters. Ik wilde het anders aanpakken en een grote impact maken, ervoor zorgen dat de natuur zichzelf in stand zou houden. Mijn insteek was: zo weinig mogelijk doen en de tuin laten floreren.

Het eerste jaar heb ik niet veel gedaan behalve de tuin observeren en goed kijken wat een tuin van 240 m² aankan. Ik wilde ook zien wat uit zichzelf opkwam. Dat was voornamelijk gras. Na een jaar waren de buxussen dood en hadden de hortensia's hun beste tijd gehad. Daar had ik niet zo veel aan. Toen kwam Philip Forrer uit de lucht vallen. En die werd mijn inspiratiebron."

Philip Forrer, wat doet hij?

"Op een YouTube video van Forrer zie je een inspirerende man door zijn tuin lopen. Hij straalt rust uit, zoals hij op zijn blote voeten over de aarde loopt. Hij heeft het bos jarenlang geobserveerd en kwam tot de conclusie dat natuurlijk composteren van de grond de 'sleutel' is voor een oase aan groen in je tuin. Niet spitten, geen mest, geen bestrijdingsmiddelen; de natuur gaat zichzelf verzorgen. Dit sprak mij meteen aan."

Wat is het idee precies?

"Een verhoogd bed dat vanuit een kuil is opgebouwd uit organisch materiaal zoals houtsnippers, takken, bladeren en ander snoeiafval, dat met aarde wordt bedekt. Het staat ook wel bekend als een 'hügelbed'. Het idee achter een heuvelbed is dat het onderliggende organische materiaal dat na verloop van tijd composteert, voedingsstoffen afgeeft aan de planten die er bovenop groeien. Terwijl het organische materiaal afbreekt, ontstaan er ook luchtruimtes en vochtophopingen, die leiden tot een gezondere en vruchtbaardere bodem. En door de waterconservering en verbeterde bodemgesteldheid krijg je een verhoogde opbrengst van de planten die erop groeien. Forrer ziet het hügelbed als het nabootsen van een bos. De bovenste rottende lagen worden elk seizoen afgedekt met een nieuwe laag. De nieuwe bomen groeien allemaal op dood maar ook vochtig hout en doordat het hout afbreekt, heeft die laag een constante temperatuur. Het is simpelweg tuinieren met dood materiaal."

Oud, vergaand hout vormt de basis van het hügelbed.

Alle planten slaan enorm aan.

Bolcourgettes.

Elke hügel heeft zijn eigen beplanting. Zo groeit er wel veel, maar ziet het er toch overzichtelijk uit.

De opbouw van een hügelbed in zeven stappen

”Mijn insteek was: zo weinig mogelijk doen en de tuin laten floreren.”

Uitdagingen

”Ik heb de tuin ontruimd en ben aan de slag gegaan. De eerste uitdaging was het vinden van voldoende dood hout. De tweede uitdaging was voldoende afdek materiaal vinden om te voorkomen dat er onkruid opkomt en dat de grond uitdroogt. Als je goed afdekt met organisch materiaal, hooi, gras, boomschors, dennennaalden, komt er geen licht door en ontkiemt er bijna niets. Je hebt dus geen last van onkruid. Alles wat ik had geplant, sloeg meteen aan. Ik heb er voldoende vegetatie rondom gelegd, wat voorkomt dat de grond niet uitdroogt, want het grootste obstakel bij jonge plantjes is uitdroging. Het rottende hout onder in de kuil fungeert als een spons, bevat voedingsstoffen, en door het composteerproces heeft het een constante temperatuur: warmer dan de buitentemperatuur in de winter en koeler dan de buitentemperatuur in de zomer. Ik gebruik nu houtschors en houtsnippers. Helaas heb ik de laatste keer veel houtschors moeten kopen. Naast groenten zijn de borders ook gevuld met wilde planten. Voornamelijk met brandnetel, harig wilgenroosje en solidago, om ruimte te bieden aan insecten die weer andere beestjes opeten in de tuin.”

Het bos werd een jungle

”Het eerste experiment liep volledig uit de hand. Het was zo'n succes, dat de tuin onbeheersbaar werd. Alles kwam op en werd twee keer zo groot als normaal. Dit tot ongenoegen van andere tuinders, die riepen dat het meer op een jungle leek dan op een tuin. Ik heb nu een vorm waarbij de hügels ingebouwd zijn met tegels. Het is nu makkelijker om de tuin bij te houden en om te oogsten.”

Harmonisch geheel

”Bovendien kan ik er beter bij om de hügels elk jaar opnieuw af te dekken met organisch materiaal. Dat doe ik in de winter, want dan heb ik beter zicht op de tuin. Spitten hoeft niet, ik leg er alleen maar steeds iets op, en onkruid is er niet, dus dat hoeft ik niet te wieden. Ik heb ook geen last van slakken, want het is een harmonisch geheel. Voor de slakken en mij is er genoeg te oogsten. Het is nu een tuin die zichzelf in stand houdt.”

Kijktip

Zie voor een filmpje met Philip Forrer:
www.youtube.com/watch?v=PI83rDXxgwI

'Emmers met een goede zichtlijn, die je van veraf ziet, gaan goed'

Tony en de adoptie-emmers

Zeggen dat Tony Windt een heel actieve tuinder is, is niet overdreven. Hij is inmiddels de 'adoptievader' van ongeveer alle vuilnisemmers op zijn tuinpark Sloterdijkermeer. Dat zijn er wel vijftien.

Sloterdijkermeer is een geliefd wandelgebied voor buurtbewoners en kantoorpersoneel. Met het openen van een derde parkingang, een paar jaar geleden, nam het aantal wandelaars toe. Die extra ingang zorgde ervoor dat wandelaars niet alleen een rondje maken, maar ook dwars door het tuinpark steken.

Om de verwachte toename van het zwerfafval voor te zijn besloot het tuinpark ouderwetse gemeentelijke vuilnisemmers op Marktplaats te kopen en die te laten adopteren door de tuinders. De adoptietuinders moesten ervoor zorgen dat hun adoptie-emmer niet te vol raakte en dat deze op tijd een nieuwe vuilniszak zou krijgen. Zo gezegd, zo gedaan.

Tony was er van het begin af aan bij. Tony: "Je weet hoe dat gaat: je begint met eentje, maar pakt er ook een paar mee als de andere tuinders op vakantie zijn. Toen bleek dat het ook wel makkelijk is om het in één hand te hebben. Bij mij in dit geval.

Ik heb de sleutel van het hek van de grote blauwe rolcontainers en ik kan de volle vuilniszakken direct daar kwijt."

Onverwoestbaar

Nu staan er verspreid over het park vijftien emmers, met op hun deksel de naam van de gemeente waar ze ooit vandaan kwamen; een paar uit Amsterdam, maar ook uit Roden, Ooststellingwerf, Barneveld, Haarlem, Bolsward (of eigenlijk Bolsaert), Onstwedde en Driebergen. Om ervoor te zorgen dat ze niet worden meegenomen zijn ze allemaal

op een zware betonnen stoeptegels geschroefd. Dat helpt: na vier jaar staan ze er nog alle vijftien.

Tony fietst bijna elke dag langs de emmers. "Ze zijn onverwoestbaar, hebben een zware metalen deksel en dat is ideaal: er kunnen geen ratten of eksters bij en ze staan eigenlijk best wel leuk. De vuilnisemmers zijn bedoeld voor bezoekers. Onze eigen tuinders weten dat ze er niet hun eigen afval in moeten gooien, al moeten we ze daar af en toe wel aan herinneren. Belangrijk is om de emmers regelmatig te controleren, of ze vol zijn maar ook of er niks naast ligt. Een beetje zwerfvuil trekt al snel weer nieuw zwerfvuil aan. Ik heb dan ook altijd een grijper mee en pik her en der het zwerfafval op. Dat zwerfafval komt niet alleen van bezoekers. Tussen Sloterdijkermeer en de Haarlemmerweg wordt al jarenlang gebouwd en er waait veel plastic en piepschuim vanaf de bouwplaats ons park in."

Blikjes recyclen

Tony duikt een emmer in en vist er een paar blikjes en plastic flesjes uit om in te leveren bij de supermarkt.

"Het gaat me niet om die paar rotcenten, maar als je een tijdje bezig bent met afval wil je ook dat het gerecycled wordt. Wanneer die blikjes al te vies zijn, blijf ik er natuurlijk mooi vanaf."

Dat brengt ons op het vieze onderwerp van hondenuitwerping. Tony: "Om eerlijk te zijn: het valt me mee, er lopen toch behoorlijk veel mensen met hun hond hier. Ik zie de hondeneigenaren eigenlijk altijd met plastic

”De emmers zijn onverwoestbaar en hebben een zware metalen deksel: er kunnen geen ratten of eksters bij.”

zakjes lopen om de boel op te ruimen en dichtgeknoopt in de emmer te gooien.”

We stoppen bij twee nieuwe houten stoeltjes, eigenhandig gemaakt door een andere tuin-der, op een prachtig plekje midden op het park.

”Mooi he?” zegt Tony. ”Er staat geen vuilnisemmer, maar eigenlijk ligt hier nooit afval. Ik houd het in de gaten, maar zolang het goed gaat, gaat het goed.”

Terug bij de poort wijst Tony de populairste emmers aan.

”De emmers dicht bij de ingangen lopen het best; dat is logisch, daar moet iedereen langs. Emmers met een goede zichtlijn, die je van veraf ziet, gaan ook goed. Net zoals de emmers bij de bankjes waar avond aan avond verliefde stelletjes uit de buurt elkaar ontmoeten.”

 Bond van Volkstuinders

VACATURE

Projectleider statuten en reglementen

De Bond van Volkstuinders heeft als vereniging 6.000 lid-tuinders en 29 afdelingen (tuinparken). De statuten en reglementen beschrijven uitgebreid hoe leden, afdelingen en overkoepelende bond zich tot elkaar verhouden in onze gelaagde vereniging. Nu is er modernisering nodig: we willen de leesbaarheid verbeteren en de gehele opzet vereenvoudigen. Er is tevens behoefte aan goed handhaafbare regels en verbetering van de uitvoerbaarheid. Hiervoor zoeken we een projectleider die eind 2024 een nieuwe set aan regelingen kan presenteren aan onze Algemene Ledenvergadering (de bondsvergadering).

Wat vragen we van de projectleider?

- Dat zij/hij de tanden zet in een leuke maar flinke klus.
- Juridische ervaring en vertrouwdheid met verenigings-reglementen heeft.
- Overzicht houdt in de complexiteit van onze vereniging en dat vertaalt in heldere regels en structuur.

- Zelfstandig opereert - maar wel in nauwe samenspraak met een klankbordgroep.
- Op een aantal moderniseringsonderwerpen de discussie leidt welke uiteindelijk resulteert in een heldere tekst en structuur.

De functie vergt een flexibele inzet vanaf januari 2024 en is geschikt voor freelancers. De geschatte tijdsbesteding bedraagt 350 uur.

Meer weten?

Neem met vragen contact op met Annemieke Timmerman (secretaris van het bondsbestuur) via het volgende mail-adres: secretaris@bondvanvolkstuinders.nl

Solliciteren? We ontvangen je reactie graag uiterlijk 10 december a.s. via beleid@bondvanvolkstuinders.nl Ken je iemand die mogelijk belangstelling heeft voor deze functie? Stuur deze dan gerust door.

Een tuin vol gevonden voorwerpen

In een verloren hoek van tuinpark Amstelglorie legde tuinder Paul de Hortus Publicus aan. Het is een tuin die voor iedereen te bezoeken is, waar je een hoop van opsteekt en die helemaal gemaakt is van gevonden en hergebruikte materialen.

Van alles heeft Paul op het park verzameld wat anders in de container zou verdwijnen. Houtblokken, tegels, planken... Aangevuld met wat gasbetonblokken die hij weer overhad van zijn aannemerswerk, had hij al heel wat basismateriaal voor zijn bijzondere tuin bij elkaar. Paul: "Die gasbetonblokken draaide ik om en dat bleken bakjes te zijn. Ik boorde er afwateringsgaten in en toen bleken ze ideaal om planten in te zetten."

Vijf perken

Het stukje park waar Paul zijn tuin wilde maken, was geen gespreid bedje voor de planten die hij er wilde laten groeien. "Er zat heel veel puin in de grond. Met de hand heb ik het hele stuk tot een halve meter afgegraven en opgeschoond. Van het gevonden en weg gebikte puin legde ik een rotstuintuin aan. Hier groeien onder andere sedum, distels en aloë vera."

En er zijn nog meer 'tuinen', vier zelfs: een kruidenperk met tijm, olijfkruid en Kaapse knoflook, een perk met medicinale planten, zoals vrouwenmantel en valerian, een eetbare-planten-perk waar onder andere aardperen, dahlia's, monarda en canna's groeien en een perk met giftige planten. Paul: "De planten zijn allemaal stekjes van tuinders, ook de giftige planten. Dat zijn decoratieve planten, het is logisch dat je ze veel in particuliere tuinen ziet. Kijk naar het vingerhoedskruid, dat is toch prachtig en de hommels zijn er ook heel blij mee. Maar niet iedereen weet dat deze plant giftig is. Dat wordt bij een kweker niet altijd verteld of men leest het kaartje bij de plant niet goed. Hetzelfde geldt voor oleander, engelentrompet en bilzekruid, die zien er ook mooi uit. Of het blad en gedroogd zaad van de wonderboom. Mijn advies is voor volwassenen tot kleine kinderen en dieren: als je niet weet wat het is, eet het niet en raak het voorzichtig met handschoenen aan. Niet alle gevaarlijke planten hebben stekels, soms zijn het wolven in schaapskieren. Zoals wolfsmelk, dat ziet er frisgroen uit, maar als je het sap op je huid krijgt, zeker in combinatie met fel zonlicht, geeft het nare brandwonden. Pas ook op dat je het niet per ongeluk in je ogen krijgt."

Educatieve picknick

Pauls tuin staat er prachtig bij. Niet in de laatste plaats omdat Paul bij de aanleg goed rekening met de zon heeft gehouden. "De perken lopen taps, van laag naar hoog, toe. Wanneer de zon draait, staat geen enkele plant in de schaduw van een andere." Er fladderen vlinders, er duiken hommels diep in de vingerhoedjes en bijen inspecteren het bijenhoekje dat Paul voor ze heeft gemaakt. "Die oude planken zaten vol houtworm en konden niet meer binnen gebruikt worden. Buiten heb je er geen last van, want houtworm houdt niet van vocht en kou. Ertegenaan kwamen blokjes hout met boorgaten, slaapkamertjes voor bijen. Ernaast plantenbakken met bloeiers, eronder blokjes hout en andere plekken waar insecten zich kunnen verstoppen." Paul is er dik een jaar mee bezig geweest, van de plek ontginnen en beplanten tot het zagen, schilderen en plaatsen van het tuinbord bij de entree. Nu kan iedereen van de Hortus Publicus genieten. Er staat geen hek om deze hortus, passeer gewoon de takkenril. Neem je picknick mee, loop een rondje door de tuin en verdiep je tijdens het eten van een boterham in de informatiemap - volgend seizoen ligt die hier op tafel. De Hortus Publicus bevindt zich vlak bij de parkeerplaats, op de hoek Prunuslaan-Eksterlaan. Neem er eens een kijkje.

*Hortus Publicus is een tuin voor het publiek.
Loop eens langs, je hebt een heel educatief uitje!*

De bloemen van monarda, de wortels en jonge scheuten van canna en de hele dahlia zijn eetbaar. De bloemen en het blad van dahlia smaken naar radijs, wist je dat?

Paul naast de dreadlocks van kattenstaartamarant.

In de taps toelopende perken staat met het draaien van de zon geen enkele plant in de schaduw van een andere. Hier zien we het kruidenperk en het sedumperk.

Het bijenhotel. Dit voorjaar zullen de bloemetjes buiten staan.

Bij de hakselploeg is het altijd gezellig

Je moet een dikke jas aan, het is fris, maar winterwerk zoals hakselen levert ook veel warmte op!

Al zes jaar is Nanna lid van een hakselploeg op Amstelglorie. Het clubje van drie personen - twee vrouwen en een man - gaat in de wintermaanden aan het werk, van november tot half maart, vlak voor het water er weer op gaat. "We werken in die periode zes keer drie uur en rijden dan met een tractor en aanhanger het hele park over. Hier en daar zijn plekken afgezet met rood-witte linten. Daar hebben tuinders stapels snoeihout neergelegd: takken zonder blad of kluit en boomstammen - tot een doorsnede van twintig centimeter. We hebben sinds dit jaar een nieuwe hakselaar, daar zijn we zo blij mee. Die oude liep steeds vast, deze nieuwe doet het heel goed, het gaat een stuk makkelijker."

Charme van de winter

Er wordt meestal op vier dagen in de week gehakseld - steeds door een andere ploeg. Zo veel snoeihout is er te verwerken. "Onze groep gaat altijd op woensdagochtend aan de slag," vertelt Nanna. "Winterwerk heeft zo zijn charme: op de fiets rijd je 's morgens dat doodstille park op, er is bijna niemand, de sfeer is zo anders. Soms is het mistig, is het blad berijpt of ligt er een suikerlaagje over het gras. Ik heb er ook weleens roofvogels gezien. Dat is al zo'n mooi begin. Ik vind het ook leuk dat ik vanwege het hakselen in de winter op de tuin kom, dan rommel ik een beetje op die mooie plek. Dat zou ik waarschijnlijk minder doen als ik reguliere werkbeurten deed."

Tijdens het tuinseizoen ziet het groepje elkaar eigenlijk niet, dus als het hakselen weer begint, is het echt leuk om bij te praten: "Hoe gaat het? Hoe is het met de kinderen? Mijn zoon is alweer groot, maar hij was voor mij eigenlijk de reden om winterwerk te gaan doen. Op zaterdag was ik vaak met hem op pad of werkte ik, winterwerk kwam beter uit. En ik ben het blijven doen. Het is oergezellig. We kennen elkaar na al die jaren inmiddels best goed, zijn op elkaar ingespeeld, weten wat we aan elkaar hebben." Want het is best een klus om de bergen snoeihout te

verwerken en af te voeren. "We werken hard, proberen hele stapels takken te verhakselen - op een gegeven moment moeten de linten echt weg, anders blijven de mensen hout opstapelen."

Koffie tussen de wanten

Na het hakselen rijdt de tractor naar het stuk oerbos op het park, waar een deel van het gehakselde hout tussen de bomen wordt gestrooid en ten goede komt aan de grond. De rest van de opbrengst komt op een berg op de parkeerplaats, waar tuinders hun kruiwagen kunnen vullen. Nanna: "Er worden paadjes mee gemaakt. Ik gebruik ook graag hakselhout in mijn tuin. Alleen al vanwege de natuurlijke uitstraling. En ik zit op zware klei. Als ik daar compost en hakselhout doorheen werk, is de bodem veel beter te beplanten."

Terwijl de tractor wordt weggereden, zet Nanna in haar huisje koffie. "Even later zitten we dan met zijn drieën lekker op te warmen en te kletsen. Het is een dierbaar clubje. Binnenkort beginnen we weer!"

jouw specialist in
volkstuinhuizen

scan me

www.hermansblokhuisen.nl/vroegop

 Campingsport Amsterdam
Alles voor uw camper, caravan, tent en tuinhuis.

Levering, installatie, reparatie en onderhoud van daglichtpanelen, accu's, omvormers, spanningsregelaars en accessoires.

Complete sets leveren wij ook, van een koelkastset tot een starterset!

Verkoop, reparatie en onderhoud van gas en petroleum kachels, Wij leveren ook gaslessen en schone petroleum!

Wij leveren en repareren ook alle gas en zonne-energie koelkasten.

Verkoop, onderhoud, reparatie en montage van alle soorten geisers!

Ruime keuze aan kooktoestellen en alle koppelingen voor het aansluiten op gas.

WWW.CAMPINGSPORTAMSTERDAM.NL

Jan van Galenstraat 271
1056 BZ Amsterdam
Tel.: 020-6128911

E-mail: info@campingsportamsterdam.nl

Openingstijden
Maandag en zondag: gesloten
Dinsdag t/m vrijdag: 09:00 - 18:00
Zaterdag: 09:00 - 16:00

 HETGOEDKOOPSTE.NL

Gratis bezorging

7 DAGEN PER WEEK OPEN
TOT 22.00 UUR

Accu's Accutesters
Omvormers Batterijen
Acculaders Zonnepanelen

06-234 136 56

Van afval naar oogst

De basis is groente- en -fruitafval

Er zijn tal van initiatieven om onze samenleving circulaire te maken: Afval naar Oogst is zo'n voorbeeld. En heeft ook een vestiging bij jou in de buurt! Jan Botman, tuinder op Buitenzorg, ging op bezoek in Noord.

Afval naar Oogst is ontstaan in Amsterdam-West, in de ecologische tuin 'I can change the world with my two hands' en wordt momenteel ondersteund door de gemeente Amsterdam en Stichting Doen. Sinds augustus 2023 zijn er al dertien locaties door de hele stad, verbonden aan buurttuinen ('community-tuinen') en stadsboerderijen. Voor dit artikel bezocht ik één van de twee locaties in Amsterdam-Noord, en wel die aan de Sixhaven, waar zich sinds enkele jaren de Moestuinschool bevindt. De Moestuinschool is opgericht door Nancy Wiltink en Michel Olden, en mensen die willen leren tuinieren kunnen bij hen een cursus volgen. De cursisten komen uit Amsterdam en van ver daarbuiten. Na de cursus mag men hier ook blijven tuinieren en wordt men 'warmoezenier', oftewel (moes)tuinder.

Groen en bruin materiaal

Midden op het tuincomplex staan twee compostmolens, die zijn de aanleiding voor dit verhaal. Ze staan centraal bij Afval naar Oogst: de omzetting van groente- en fruitafval in compost. Dat de molens op een moestuin staan is geen voorwaarde, sterker: het tuinafval wordt niet in deze molens gestopt, maar in de 'gewone' compostbakken. Wat er wel en niet in de molens mag, staat duidelijk vermeld: groente- en fruitresten, maar aardappel-, bananen- en citrusschillen en snijbloemen niet. Dit heeft te maken met aanwezige ongewenste giftige bestrijdingsmiddelen en met schimmels die zich in citrusvruchten ontwikkelen en funest zijn voor de compost: ze zijn namelijk in staat wormen te doden.

De molens zijn vrij kleine, draaibare containers. De aanvoer wordt gedaan door tuinders en omwonenden. Zij verzamelen hun groente- en fruitafval in een papieren

zak van Afval naar Oogst. Ze wegen hun afval op de weegschaal die naast de molens staat, en vermelden het resultaat op een lijst. Zo kan goed beoordeeld worden wat de compostmolens opleveren. Vervolgens storten ze het afval in een molen, versnipperen de papieren zak erboven en voegen er een schep zaagsel of bladafval uit een bak onder de molen aan toe. Tot slot sluiten ze de molen en draaien hem een paar keer om.

Dankzij hun isolatie en de strikt voorgeschreven inhoud van de molens wordt de temperatuur binnenin zo'n 50 graden. Warmer is ook niet de bedoeling, want dat is slecht voor de levende wezens die de omzetting voor hun rekening nemen. Als de compost na zo'n twee maanden 'rijp' is wordt de molen gelegeerd en wordt de compost gebruikt als 'versneller' in de compostbakken elders op de tuin. Die wordt dus niet rechtstreeks in de tuinen aangebracht, maar doet fantastisch werk voor het geheel.

Vruchtbare bodem

De circulaire en superlokale manier van werken van Afval naar Oogst slaat aan, er zijn al dertien locaties en 650 stadsbewoners die hun groente- en fruitafval komen inleveren. En dat is mooi, want Amsterdam is ambitieus: in 2030 wil de stad zeker 75% van het organisch afval recyclen of upcyclen. Afval naar Oogst helpt daarbij en heeft de wens in elke wijk een composteerpunt te hebben. Zodat bewoners een verschil kunnen maken en al het groen een vruchtbare bodem uit eigen buurt krijgt.

Maak iets moois van je afval!

Uit onderzoek blijkt dat de vuilniszak van iedere Amsterdammer gemiddeld voor een derde gevuld is met organisch afval. Zonde, want al die natuurlijke afvalstoffen kunnen makkelijk omgezet worden in waardevolle compost. Zien of er een Afval naar Oogst-locatie bij jou in de buurt is en daar je groente-en-fruitafval brengen? Of misschien wel een Afval naar Oogst-locatie beginnen op het volkstuinpark? Raadpleeg afvalnaaroogst.nl

Het afval wordt gewogen.

Struikroven

Tweedekans planten voor de buurt

Een terrein gaat op de schop. Maar wat gebeurt er met de aanwezige beplanting? Een gesprek met Britt Louter van stichting Struikroven: 'Samen planten van de sloop redden werkt verbindend.'

"Struikroven is in 2018 in Eindhoven ontstaan," vertelt Britt. "Daar werd een oude wijk gesloopt ten behoeve van nieuwbouw, waarbij ook het aanwezige groen het moest ontgelden. Bernice Kamphuis zag het met lede ogen aan en benaderde de gemeente en woningbouwcorporatie om in elk geval de struiken te redden. Wat met een betrokken telefoontje begon, heeft zich in de afgelopen vijf jaar ontwikkeld tot een stichting die ook in andere plaatsen en provincies actief is en inmiddels zetten bijna veertig opgeleide struikrovers zich in voor het redden van struiken die bij een grootscheepse renovatie worden bedreigd."

Hoe werkt Struikroven?

"Door actief woningbouwcorporaties, gemeenten en projectontwikkelaars te benaderen heeft de stichting in korte tijd een grote landelijke bekendheid gekregen, zodat ze ook zelf wordt benaderd. Op de site struikroven.nu staan tientallen partners met wie we samenwerken om groen te redden als dit bij projecten wordt bedreigd. Naast deze samenwerking is ook die met omwonenden van een bepaald project essentieel. Zij helpen bedreigde planten en struiken een nieuwe plek te geven: in hun eigen tuin, in buurttuinen. En het liefst zo dat het groen ook overleeft. Daarom krijgen ze tips mee hoe ze de verhuizing en aanplanting het beste kunnen doen. Dat burensamen de schouders eronder zetten werkt enorm verbindend. Iedereen kan ook meedoen: van jong tot oud. Dat sociale aspect vinden we ook heel belangrijk. Om de juiste mensen te bereiken worden buurtorganisaties benaderd. Alleen bij heel grote projecten wordt contact met stedelijke organisaties opgenomen, anders blijft het - mede met het oog op de verbinding in de wijk - een buurtproject."

Redt Struikroven al het groen?

"Het liefst wel, maar bomen redden is een vak apart. Dat laten we over aan organisaties die daarvoor de know-how en financiën hebben. Struikroven beperkt zich dus tot struiken en planten, heggen en zaailingen. Daarbij wordt rekening gehouden met het seizoen: een heg overplanten in de zomer is geen goed idee, daarom beperken de werkzaamheden zich tot het voor- en najaar. Tenzij het niet anders kan, want groensloop willen we beslist voorkomen."

Niet voor al het sloopgroen dat gered wordt is direct een juiste bestemming. Die planten mogen logeren in een zogenoemde roverstuin. Ze worden tijdelijk ingekuild, verzorgd en beheerd en belanden niet als afval in de groenbak of op de composthoop, maar blijven beschikbaar voor de buurt. Hier vinden ook wel planten van particulieren die hun tuin herinrichten een tijdelijk onderkomen tot ze op een sociale manier gedistribueerd worden onder bewoners of bestemmingen in de regio."

Roverspraktijken

Volkstuinders hebben een groen hart. Mocht je ter ore komen dat er in je buurt planten geruimd gaan worden, informeer dan eens bij de werklieden of er een bestemming is voor het groen. Zo niet, dan zou je in overleg met hen contact op kunnen nemen met Ferdinand, struikrover in de omgeving Amsterdam: ferdinand.ploegman@struikroven.nl

BONDS- VERGADERING

Zaterdag 9 december 2023

Inloop 12:30 uur
Aanvang 13:00 uur
Tuinpark Amstelglorie

AGENDA

1. **Opening, mededelingen en ingekomen stukken**
2. **Vaststelling verslag bondsvergadering (10 juni 2023)**
3. **Geconsolideerde jaarrekening 2022**
4. **Activiteiten en begroting 2024**
 - 4.1 Activiteiten 2024
 - 4.2 Meerjarig perspectief, begroting 2024 en vaststelling hoogte contributie (aspirant-) leden
 - 4.3 Vaststelling rentepercentage
5. **Voorstellen van het bondsbestuur**
 - 5.1 Voorstel Beperking fijnstof door beperking houtstook
 - 5.2 Voorstel Beheerfonds
 - 5.3 Voorstel Aanpassen Bondsbouwvoorschriften
6. **Voorstellen vanuit de tuinparken**
 - 6.1 Voorstel Water-Land / Wijziging grondslag van de waardebeoordeling tuin en beplanting
7. **Waardebepalingen**
 - 7.1 Waardebeoordeling Bouwsels
 - Vaststellen normering
 - 7.2 Waardebeoordeling tuin en beplanting
 - Vaststellen Formulier waardebeoordeling en vaststellen normering
8. **Stand van zaken overleg en afspraken met de gemeente Amsterdam**
9. **Benoemingen en voordrachten**
 - 9.1 (Her)benoeming leden bondsbestuur
 - 9.2 Benoemingen leden van commissies
10. **Rondvraag en sluiting**

PRAKTISCHE INFORMATIE

Afvaardiging naar de bondsvergadering

Zaterdag 9 december is de volgende bondsvergadering. De bondsvergadering is de Algemene vergadering van de Bond van Volkstuinders waarbij alle afdelingen (tuinparken) vertegenwoordigd zijn met (max.) drie bondsafgevaardigden. De ALV van een tuinpark kiest deze bondsafgevaardigden voor drie jaar. Minstens één van de drie bondsafgevaardigden is een lid-tuinder en geen afdelingsbestuurder.

Ontvangen van alle stukken

Alle stukken bij de agenda van de bondsvergadering worden uiterlijk 18 november gepubliceerd op www.bondvanvolkstuinders.nl/bondsvergaderingen of zo veel eerder als mogelijk.

Vragen over agendaonderwerpen

Om te zorgen dat 9 december alle agendapunten de aandacht krijgen die ze verdienen, verzoeken we de bondsafgevaardigden om eventuele vragen om toelichting en tekstuele opmerkingen uiterlijk 3 december te mailen aan beleid@bondvanvolkstuinders.nl.

Op de bondsvergadering zelf kan dan de tijd die we hebben besteed worden aan uitwisseling van argumenten, inhoudelijke discussie en besluitvorming. Lid-tuinders kunnen hun vragen over de agenda stellen in de ALV van hun eigen tuinpark.

Bijwonen als toehoorder

Tuinders die geen bondsafgevaardigde zijn kunnen de bondsvergadering bijwonen als toehoorder. Meld je dan uiterlijk 5 december aan via info@bondvanvolkstuinders.nl (je bent van harte welkom, maar de ruimte is beperkt, dus laat je interesse blijken door je tijdig aan te melden).

LOCATIE

Tuinpark Amstelglorie - clubgebouw
Jan Vroegopsingel 7
1096 CN Amsterdam

Fiets, openbaar vervoer, auto:

Per fiets is het park goed bereikbaar.

Amstelglorie is minder goed bereikbaar met het openbaar vervoer. De dichtstbijzijnde bus/tramhalte is op het Victorieplein. De dichtstbijzijnde metrohalte is Spaklerweg. Beiden 20 tot 30 minuten lopen.

Bezoekers per auto vanaf de A2 of vanuit de stad over de Utrechtse brug nemen afslag S110. Auto's kunnen met een blauwe schijf parkeren op de Jan Vroegopsingel.

TOELICHTING OP DE AGENDA BONDSVERGADERING

Alle stukken bij de agenda worden uiterlijk 18 november a.s. op www.bondvanvolkstuinders.nl/bondsvergaderingen geplaatst. Hierbij alvast een toelichting per agendapunt.

Ad. 2 Verslag vorige bondsvergadering

Het betreft het verslag van de bondsvergadering 10 juni 2023. Dit verslag is terug te vinden op bovengenoemde webpagina.

Ad. 3 Vaststellen geconsolideerde jaarrekening 2022

De (deel)jaarrekeningen van alle tuinparken en die van het bondskantoor over 2023 zijn afgelopen voorjaar al vastgesteld. Omdat de Bond van Volkstuinders met alle afdelingen (tuinparken) één rechtspersoon vormt, zijn we wettelijk verplicht om na het vaststellen van de deeljaarrekeningen vervolgens één geconsolideerde (= samengevoegde) jaarrekening op te stellen en deze te laten vaststellen door de bondsvergadering. De geconsolideerde jaarrekening staat uiterlijk 18 november a.s. op bovengenoemde webpagina.

Ad. 4 Activiteiten en begroting 2024

4.1 Activiteiten 2024

Ook in 2024 gaat het bondsbestuur verder met de initiatieven die in de afgelopen periode zijn opgepakt. Inzet is en blijft om de Bond en haar tuinparken te moderniseren, met als belangrijke aandachtspunten: een grotere toegankelijkheid van de parken, meer betrokkenheid van de leden, heldere communicatie met de tuinparken, duidelijke en toekomstbestendige afspraken met de gemeenten en natuurlijk tuinieren als uitgangspunt.

We gaan door met de verdere discussie en besluitvorming over de statuten en reglementen (vereenvoudiging, heldere afbakening van bevoegdheden van afdelingen etc.). Daarnaast zetten we in op de afspraken met de gemeente Amsterdam na een stagnatie van ruim een jaar en op concretisering tot een nieuw huurcontract c.q. nieuwe contracten. Aandacht zal ook blijven uitgaan naar de dreigende opheffing van Nieuw Vredelust en een deel van Ons Lustoord, de daarmee samenhangende herinrichting van het gebied De Nieuwe Kern en de invoering van de nieuwe Omgevingswet (beoogde ingangsdatum 1 januari 2024) en de mogelijke consequenties daarvan voor de tuinparken in de vier gemeenten waarin onze tuinparken liggen.

Dagelijkse werkzaamheden op het bondskantoor zoals ledenadministratie, financiële administratie, de vraagbaak-functie voor afdelingsbestuurders, lid-tuinders en aspiranten, afhandeling van winterbewoning, schade-

claims, kap- en andere vergunningen etc. blijven een belangrijk deel uitmaken van de activiteiten.

Volgende vernieuwingen horen inmiddels eveneens tot de lopende werkzaamheden van het kantoor: verdere invoering van het principe 'bestuur op afstand', waardoor taken zijn overgeheveld van het bestuur naar betaalde medewerkers, het uitvoeren en verder vormgeven van een jaarprogramma met workshops en trainingen, versterkte communicatie via de website, de Vroegop nieuwsbrief en het magazine voor (aspirant-)leden, en de Besturenbrief voor bestuursleden van afdelingen.

Voor 2024 gaan we met de volgende beleidsvoornemens aan de slag:

- Beheerfonds: het oprichten van dit fonds t.b.v. het beheer en onderhoud van de tuinparken. De oprichting van het beheerfonds is een apart besluit dat is geagendeerd voor de bondsvergadering op 9 december 2023.
- Mijn Tuin: in de zomer van 2023 is dit op alle tuinparken ingevoerd. Via Mijn Tuin kunnen tuinders o.a. hun adresgegevens wijzigen, inzien welke facturen nog openstaan en declaraties indienen. Mijn Tuin biedt echter nog meer mogelijkheden die wellicht handig en zinvol zijn om te gebruiken, zoals het bijhouden van algemene werkuren, aangeven of er gebaggerd is en het opnemen van tuinschouwbevindingen. In september 2023 is een pilot gestart om deze functies met een aantal tuinparken te onderzoeken. Als dit positief uitpakt, komen deze functies beschikbaar voor alle tuinparken.
- Een Informatiepunt voor afdelingsbestuurders en ledencommissies: dit informatiepunt zal verder worden ingericht met algemene verenigingszaken. Denk hierbij aan standaardformulieren zoals de waardebepalingsformulieren, de besturenbrieven aan de afdelingsbestuurders, voorbeelden van informatieboekjes voor tuinders, de Plannen van Aanpak Toegankelijke Tuinparken, beschrijvingen van procedures, het jaarprogramma bijeenkomsten en trainingen voor afdelingsbestuurders en commissieleden e.d.
- Werkgroep Onderhoud: elk tuinpark heeft te maken met onderhoud en beheer van het algemeen groen, de gebouwen, paden, bruggen en machines etc. Op de tuinparken is een schat aan kennis en ervaring bij tuinders over onderhoud, maar het zou goed zijn als deze kennis en ervaring nog meer worden gedeeld. Ook andere parken hebben vragen over de kosten en aanpak van vervanging van duikers, over de beste verf voor het clubgebouw en meerjarenonderhoud. Met de oprichting van een 'onderhoudspool' kan die kennis gedeeld worden met andere parken zodat niet elk park steeds opnieuw het wiel hoeft uit te vinden.
- Ledeninzet: in december 2022 is op de bondsvergadering het stuk 'Ledeninzet' aan de orde gekomen. We spraken daarin onze zorg uit dat het niet meer voor alle leden vanzelfsprekend is dat ze zich inzetten voor

onze vereniging. Maar alleen met de inzet van alle leden kunnen we onze volkstuinparken draaien. We realiseren ons toen al dat dit een kwestie van lange adem is; voor 2024 en volgende jaren zal dit onderwerp op de agenda blijven en verder worden uitgewerkt i.s.m. de tuinparken.

- Projectleider Statuten en Reglementen: de werving van een projectleider die het wijzigen van onze Statuten en Reglementen tot een goed einde moet gaan brengen is inmiddels in gang gezet (zie ook vacature in deze Vroegop). De planning is om in december 2024 een voorstel voor vernieuwde statuten en reglementen aan de bondsvergadering te kunnen aanbieden.
- Jaarprogramma trainingen en workshops: dit zal snel bekend worden gemaakt. Daarin geprogrammeerd vaste onderdelen als de jaarlijkse bijeenkomsten voor leden van bouwcommissies en tuincommissies, introductiebijeenkomsten voor nieuwe afdelingsbestuurders en kascommissieleden, en AED-cursussen en andere technische trainingen. Ook is er aandacht voor specifieke onderwerpen voor afdelingsbestuurders en praktische cursussen op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu.

4.2 Meerjarig perspectief en begroting 2024 bondsdeel

Meerjarig perspectief

De begroting 2024 zal (net zoals 2023) een negatief saldo laten zien. De dekking van dit negatief saldo wordt gevonden in het aanspreken van de reserves. Omdat in de afgelopen jaren de reserves, mede door de flinke stijging van het aantal aspirant-leden, is gegroeid, acht het bondsbestuur het verantwoord dat in 2024 en 2025 onze reserves worden aangesproken. Hierdoor kan de contri-

butieverhoging in 2024 bescheiden blijven in vergelijking met de gestegen kosten. We werken daarmee toe naar een afgewogen reserve om toekomstige investeringen en mogelijke organisatorische risico's voldoende, maar niet overvloedig, te kunnen dekken.

Inkomsten 2024

De inkomsten van de Bond bestaan voor het overgrote deel uit de jaarcontributie van leden en aspirant-leden. Daarbij is de hoogte van de jaarcontributie voor aspirant-leden 50% van de jaarcontributie van leden. Tuinpark Klein Dantzig heeft in een vorige bondsvergadering verzocht om de jaarcontributie van aspirant-leden te heroverwegen en deze te verlagen; dit met als achtergrond dat aspirant-leden momenteel gemiddeld langer op de wachtlijst staan dan voorheen het geval was. Het bondsbestuur volgt Klein Dantzig niet in haar verzoek en zal een begroting aanbieden waarbij de contributie van aspirant-leden opnieuw 50% van de contributie van leden is.

Het bestuur verwacht dat een verlaging van contributie (zoals Klein Dantzig voorstelt) zal leiden tot meer aspiranten, waardoor de totale wachttijd oploopt. Verder zijn er ook de nodige kosten verbonden aan het aspirant-lidmaatschap, zoals de Vroegop, het lidmaatschap van de AVVN en personele inzet. Daarnaast betreft een belangrijk deel van de inspanningen van de Bond richting gemeenten het betaalbaar houden van de volkstuinten en het behouden en zo mogelijk uitbreiden van volkstuinten. Dit zijn bij uitstek inspanningen die t.z.t. ten goede komen aan aspirant-leden. Een verlaging van de contributie van aspirant-leden betekent, bij ongewijzigde uitgaven, bovendien dat de contributie van leden omhoog zal moeten.

Hoogte jaarcontributie t.b.v. bondsdeel 2024

Het bondsbestuur stelt voor om de jaarcontributie met 2,5% te verhogen. De voorgestelde jaarcontributie voor leden is € 83,40 en voor aspiranten € 41,70.

Uitgaven 2024

Aan de uitgavenkant gaan we uit van een gelijkblijvend aantal fte voor vaste medewerkers. Volgens de door het bondskantoor gevolgde CAO is een salarisverhoging van 4% per 1 januari 2024 opgenomen. Personele inzet bij (tijdelijke) projecten wordt apart begroot.

4.3 Vaststellen rentepercentage

Elk jaar wordt het rentepercentage voor geldleningen vanuit het Bouw- en Solidariteitsfonds vastgesteld door de Bondsvergadering. Dit fonds verstrekt leningen aan afdelingen maar ook aan lid-tuinders. Een lid-tuinder kan een lening aanvragen voor de financiering van de aankoop, overname, (zelf)bouw of verbouwing van een tuinhuisje, kas of schuur op een tuinpark van de Bond. Zie Algemeen reglement artikel 30 e.v. Het bondsbestuur stelt voor om een rentepercentage van 2,5% voor 2024 (dat was 2% voor 2023) te hanteren.

Ad 5. Voorstellen van het bondsbestuur

5.1. Voorstel Beperking fijnstof door beperking houtstook

Het is algemeen bekend dat houtstook een belangrijke veroorzaker is van fijnstof. Fijnstof is slecht voor het milieu en slecht voor onze gezondheid. Op onze tuinparken is het daarbij een zeer regelmatige bron van overlast en daarmee ook vaak van conflict tussen tuinders.

Gezien het belang voor het milieu, voor de gezondheid van mens en dier en gezien de terugkerende conflicten wil het bondsbestuur aan de bondsvergadering voorstellen om op bondsniveau een duidelijke regeling af te spreken d.w.z.

- Houtstook niet toestaan in het tuinseizoen.
 - Kwaliteitseisen stellen aan de houtkachels, filters en rookkanalen op het moment dat een tuin van tuinder wisselt. Zittende tuinders worden dus niet op kosten gejaagd.
 - Stookregels breed uitdragen (hoe te stoken, veroorzaakt geen overlast, etc.).
 - De ALV van een tuinpark kan beslissen om de voorgestelde regeling verder uit te breiden. Regelingen die al nu uitgebreider zijn (b.v. hele jaar geen houtstook) blijven onverkort bestaan.
- NB. De regeling ziet alleen toe op houtstook. Het is dus geen regeling voor BBQ'en of petroleumkachels. Daarvoor geldt natuurlijk onverkort dat er geen overlast mag worden veroorzaakt. Open vuur (b.v. in vuurkorven) is gedurende het hele jaar al langer niet toegestaan. De precieze tekst m.b.t. dit voorstel wordt gepubliceerd op de webpagina.

5.2 Voorstel Beheerfonds

Met de gemeente Amsterdam zijn in 2021 afspraken gemaakt om voor alle volkstuinten voor zover gevestigd op gemeentelijke grond een beheerfonds op te richten. Vanuit dit fonds zouden deelnemende parken een bijdrage ontvangen voor onderhoud en beheer van het park. Het beheerfonds wordt o.a. gevuld door de vastgestelde huurverhoging in dit fonds te storten; deze (stapsgewijze) huurverhoging wordt sinds 1 juli 2022 in rekening gebracht bij de tuinders. Het overleg met de gemeente Amsterdam is echter nagenoeg stilgevallen en ook het fonds is daardoor nog niet opgericht.

Het bondsbestuur is van mening dat dit zo niet langer kan: het bestuur wil niet langer de in rekening gebrachte huurverhoging parkeren terwijl het onderhoud op de parken moet doorgaan. Het bondsbestuur stelt dan ook voor om (binnen de Bond) een eigen beheerfonds in te stellen, daarin de geïnde bedragen te storten en deze uit te keren aan de tuinparken op basis van nader vast te stellen verdeelcriteria.

De precieze tekst van het voorstel over het beheerfonds (verdeelcriteria, werkwijze) wordt gepubliceerd op de webpagina.

5.3 Voorstel Aanpassen Bondsbouwvoorschriften

Het bondsbestuur stelt, op advies van de bondsbouwcommissie, voor om de Bondsbouwvoorschriften op een aantal, meer technische, punten aan te passen. De volledige tekst staat op www.bondvanvolkstuinders.nl/bondsvergaderingen. Leden of aspirant-leden die de volledige tekst van de wijzigingen op papier opgestuurd willen krijgen kunnen contact opnemen met het bondskantoor via 020-613 2893 of info@bondvanvolkstuinders.nl.

Ad 6. Voorstel vanuit de tuinparken

6.1 Voorstel Afdelingsvergadering Water-Land / Wijziging grondslag van de waardebeoordeling tuin en beplanting

De Afdelingsvergadering van tuinpark Water-Land heeft een voorstel ingediend om het maximale bedrag van de waardebeoordeling van de tuin en beplanting afhankelijk te maken van de m²-oppervlakte van een tuin. Water-Land stelt dat zowel op Water-Land als andere tuincomplexen de oppervlaktes van de tuinen verschillen. De huidige waardebeoordeling per tuin (een maximaal bedrag ongeacht de grootte) doet in de ogen van de afdelingsvergadering Water-Land geen recht aan de verschillen. Een maximale waarde per m² doet dit wel, net zoals bij bouwsels, aldus Water-Land.

Overwegingen van het bondsbestuur

Op de tuinparken van de Bond van Volkstuinders bevinden zich in totaal bijna 6.000 tuinen. Rond 4.500 daarvan hebben een oppervlakte tussen 250 en 350 m². Er zijn 815 tuinen van 249 m² of minder, waarvan 347 tuinen op nutstuinparken De Molenaar, De Oase, De Vijf Slagen en het nutstuindeel van De Bongerd. Zo'n 665 tuinen zijn groter dan 350 m².

De waardebeoordeling van tuinen is gemaximeerd ongeacht de grootte van de tuin. Het bedrag wordt jaarlijks aangepast. De ratio achter het maximale bedrag van zowel de bouwsels als de beplanting is dat de tuinen betaalbaar moeten blijven voor mensen met een smalle beurs en dat de gekte van de markt geen vat mag krijgen op de prijs van de tuin.

Het staat tuinders vrij om te investeren in hun tuin en tuinhuis, zowel in tijd als in geld. Dit vertaalt zich echter niet vanzelfsprekend in een hoger bedrag van de waardebeoordeling. Een tuin kan goed verzorgd zijn, ook zonder hoge financiële investeringen. Tuinders hebben immers een keuze om zelf planten te kweken, zaden te winnen, te stekken, te enten, te ruilen; dit alles is mogelijk tegen bescheiden kosten, voor grote en voor kleine tuinen. De geïnvesteerde tijd kan variëren: het kost doorgaans meer tijd om een grote tuin te onderhouden dan een kleine. Echter: tijd die tuinders besteden aan tuinieren (hun hobby en vrijetijdsbesteding) wordt nooit verdisconteerd. Preadvies: Het bondsbestuur is het niet eens met het voorstel van Water-Land en adviseert de bondsafgevaardigden om tegen dit voorstel te stemmen. De volledige tekst van het voorstel van Water-Land en het preadvies is terug te vinden op de webpagina.

Ad 7. Waardebepalingen

Het vaststellen van de jaarlijkse normeringen van de waardebeoordelingen gebeurt door de bondsvergadering. Er zijn twee waardebeoordelingen:

1. Waardebeoordeling Bouwsels (tuinhuisje, schuurtje, kweekkas)
 2. Waardebeoordeling Tuin en beplanting
- Wat betreft de eerste waardebeoordeling wordt een voorstel besproken voor de jaarlijkse aanpassing van de bedragen. Het voorstel voor de tweede waardebeoordeling, van tuin en beplanting, zal, naast een voorstel voor de bedragen, ook een nieuwe manier van waarderen inhouden, namelijk een waarbij meer ruimte is om waarde te geven aan natuurlijk tuinieren.

Ad 8. Stand van zaken overleg en afspraken met de gemeente Amsterdam

We kunnen, helaas, nog geen nieuwe huurafspraken met de gemeente Amsterdam voorleggen aan de bondsvergadering. De bondsafgevaardigden zullen mondeling ter vergadering geïnformeerd worden over de stand van zaken op dat moment.

Ad 9. Benoemingen en voordrachten

9.1 Benoemingen Bondsbestuur – door de bondsvergadering

De drie-jarentermijn van vier bondsbestuursleden loopt in december af. Twee bestuursleden, te weten Marjo Visser en Marieke Schep, stellen zich niet meer kandidaat voor een nieuwe termijn. Annemieke Timmerman (secretaris) en Eric vd Putten (voorzitter) stellen zich kandidaat, met verschillende termijnen. Het bondsbestuur draagt hen voor herbenoeming voor: Eric als voorzitter voor de afwijkende termijn van 1 jaar en Annemieke voor de gebruikelijke termijn van 3 jaar.

We streven naar een bondsbestuur van in elk geval zeven leden. Het vertrek van Marjo en Marieke en het vertrek van Eric over 1 jaar betekent dat het bondsbestuur versterkt moet worden met drie nieuwe leden. Heb je belangstelling voor het bondsbestuur of wil je eerst meer weten? Mail naar beleid@bondvanvolkstuinders.nl. Zie hieronder een nadere functiebeschrijving.

9.2 Benoemingen leden bondscommissies – door het bondsbestuur

Het bondsbestuur heeft in haar vergadering van

11 september jl. de leden voor de bondstuincommissie benoemd, te weten Bert Kuit (De Eendracht - herbenoeming), Jasper Wiedeman (Nieuwe Levenskracht) en Frank de Groot (Nut en Genoegen). De leden zijn voor 3 jaar (her)benoemd. De termijn van Marjon Dekker loopt in december af; Marjon heeft aangegeven niet meer beschikbaar te zijn voor een volgende termijn. We willen Marjon bedanken voor haar werk en inzet voor deze commissie.

De benoemingen van de Bonds Commissie Ruimtelijke Ordening worden nader bekend gemaakt.

Oproep voor nieuwe leden bondsbestuur

Binnenkort loopt de termijn van een aantal leden van het bondsbestuur af. Om het zevenkoppige bestuur op volle sterkte te houden zijn we op zoek naar drie nieuwe bestuursleden.

Verbindende factor

Allereerst zoeken we een bestuurslid dat belangstelling heeft om over een jaar de voorzittershamer over te nemen en nu alvast mee te draaien in het bondsbestuur. De voorzitter wordt later in functie gekozen door de bondsvergadering. De beoogd voorzitter kan niet alleen goed voorzitten; zij/hij is een verbindende factor binnen de vereniging maar treedt ook naar buiten toe op. De voorzitter heeft een groen hart en voelt zich thuis aan de onderhandelingstafel met gemeenten.

Grote betrokkenheid

Daarnaast zijn er twee vacatures voor algemeen bestuurslid. De portefeuille van algemene bestuursleden worden in overleg afgestemd: een kandidaat met een juridische achtergrond is in het bijzonder welkom maar ook kandidaten die hun tanden willen zetten in concrete

projecten/taken (verdere organisatorische vormgeving van de vereniging, de begeleiding van tuinparken, communicatie).

Kandidaten zijn bestuurlijk ingesteld en willen zich inzetten voor een goede toegankelijkheid van de parken, het vergroten van de betrokkenheid van alle leden bij onze vereniging, voor een heldere communicatie met de tuinparken, voor duidelijke en toekomstbestendige afspraken met de gemeenten en voor natuurlijk tuinieren als uitgangspunt.

De leden van het bondsbestuur ontvangen een vrijwilligersvergoeding.

Meer informatie?

Heb je belangstelling of wil je eerst meer over de functies weten? Via beleid@bondvanvolkstuinders.nl kan een uitgebreid profiel worden opgevraagd.

Of neem contact op met Eric van der Putten: voorzitter@bondvanvolkstuinders.nl of Annemieke Timmerman: secretaris@bondvanvolkstuinders.nl.

UITSPRAKEN TUCHTCOMMISSIE, COMMISSIE VAN BEROEP EN RECHTER IN KORT GEDING

TUCHTCOMMISSIE

De Bond van Volkstuinders heeft een tuchtcommissie, bestaande uit tuinders die door de leden zelf zijn benoemd op de ALV van de Bond (de bondsvergadering). Wanneer leden een overtreding maken kunnen andere leden (mits belanghebbend), het afdelingsbestuur of het bondsbestuur hiervan aangifte doen en vragen aan de tuchtcommissie om hier een uitspraak over te doen en een sanctie aan te verbinden. De uitspraken van de tuchtcommissie worden geanonimiseerd gepubliceerd in Vroegop.

Jarenlang achterstallig onderhoud

Wat speelde?

Het bestuur van het tuinpark heeft de tuchtcommissie verzocht om royement van de tuinder omdat hij sinds vele jaren zijn tuin en de bouwsels en beplanting daarop niet goed onderhouden heeft. Daarmee dreigde verkrotting. Verder werd de tuin ook regelmatig gebruikt als opslagplaats. De tuinder bevestigde dat hij niet aan alle eisen voldeed, maar dat daar ook redenen voor waren. Zo zorgde corona voor vertraging en later kreeg hij gezondheidsproblemen. Hij stelde dat hij na de laatste brieven (zomer 2022) aan de slag is gegaan: hij heeft het oude dak verwijderd en nieuwe golfplaten aangebracht, heeft nieuwe balken geplaatst en daarop panelen aangebracht. Verder, zo gaf de tuinder aan, heeft hij de afgelopen tijd alle rommel opgeruimd.

De zitting wordt op het tuinpark gehouden omdat de tuchtcommissie de tuin en het tuinhuis ook wil zien.

Hiervan is de tuinder van tevoren op de hoogte gebracht. De tuchtcommissie constateert ter plekke dat de tuin in de huidige situatie nog steeds voor een groot deel als opslag van veel attributen, rommel en afval fungeert. Een aantal spullen zijn aan het oog onttrokken door een overhangend tafellaken. Op het dak ligt een grote plas water. Tuinder kan desgevraagd geen toegang verlenen in het tuinhuis omdat het slot niet geopend blijkt te kunnen worden. De ramen zijn afgetimmerd, waardoor het niet mogelijk is om naar binnen te kijken.

De tuchtcommissie besluit om een week later de zitting voort te zetten met een inspectie van het huisje, waarbij dan ook iemand van de bouwcommissie van het tuinpark aanwezig zal zijn.

Een week later geeft het lid van de bouwcommissie uitleg hierover. De nieuwe golfplaten zijn over het oude dak gelegd. Volgens het lid van de bouwcommissie had het hele dak verwijderd moeten worden, daarna had een nieuwe basisconstructie moeten worden gemaakt waarna een nieuw dak geplaatst kan worden. De onderliggende balk hangt nu los, waardoor een gevaarlijke situatie is ontstaan. De tuchtcommissie constateert dat het huisje helemaal is volgestouwd met spullen, dat er gebrek aan ventilatie is omdat alle deuren en ramen zijn gebarricadeerd, dat er geen vluchtroute is en dat er sprake is van een gevaarlijke situatie.

Het bestuur en de bouwcommissie geven aan dat in deze staat het huisje niet overdraagbaar is en dat het bij verkoop als sloophuisje aangemerkt zal worden. Er is sprake van een heel onveilige en onhygiënische situatie.

Tuinder begrijpt dat ze hierover bezorgd zijn. Hij vraagt tijd om zijn huisje op te knappen en zijn leven in orde te brengen. Hij verzoekt de tuchtcommissie hem niet van zijn tuin te zetten.

Bewezenverklaring

De tuchtcommissie oordeelt dat het tuinhuis in onvoldoende staat verkeert. Van belang is ook dat de bouwcommissie geoordeeld heeft dat dit in de huidige staat een gevaar oplevert voor de veiligheid en gezondheid.

Sanctie

De tuchtcommissie spreekt het royement van de tuinder uit. Bij het vaststellen van deze sanctie is, naast de geconstateerde staat van het huisje, het volgende meegenomen:

- Dat al vele jaren (gedocumenteerd) sprake is van achterstallig onderhoud van huis en tuin en het gebruik van de tuin als opslagplaats;
- Dat het bestuur van het tuinpark al eerder aan het bondsbestuur verzocht heeft om opzegging van het lidmaatschap en dat tuinder toen uitstel hiervan kreeg om zijn huis en tuin op orde te brengen;
- Dat tuinder niet van deze (herstel)verplichting ontslagen is door het ontbreken van controle op de naleving van deze afspraak;
- Dat tuinder in de zomerperiode van 2022 opnieuw is aangeschreven door het bestuur van het tuinpark m.b.t. het niet voldoen aan zijn verplichtingen;
- Dat tuinder vanuit het bestuur ondersteuning en hulp is aangeboden;
- Dat tuinder ondanks herhaalde verzoeken geen contact heeft opgenomen met de bouwcommissie van het tuinpark om advies in te winnen m.b.t. het herstel van het dak.

COMMISSIE VAN BEROEP

Na deze uitspraak is tuinder in beroep gegaan bij de Commissie van Beroep. De Commissie van Beroep heeft de uitspraak van de tuchtcommissie bevestigd. De Commissie acht een royement gelet op alle eerdere waarschuwingen en gegeven hersteltermijnen passend.

**De tuchtcommissie van de Bond van Volkstuinders behandelt overtredingen van de statuten en reglementen, doet daar uitspraken over en kan sancties opleggen.
De commissie is onafhankelijk, door de tuinders (via de bondsvergadering) gekozen.**

RECHTER IN KORT GEDING

Geen goed huismoeder

Het is niet de eerste keer en het zal helaas ook niet de laatste keer zijn, maar de Bond van Volkstuinders stond onlangs opnieuw voor de rechter om de ontruiming te eisen van een tuin op één van onze tuinparken.

Wat was het geval?

Het bondsbestuur had het lidmaatschap van de tuinder in kwestie opgezegd omdat in het tuinhuisje een groot aantal chemicaliën waren gevonden voor het maken van xtc. De tuinder weigerde echter de tuin te verlaten en voerde daarbij aan dat ze door de strafrechter was vrijgesproken, omdat ze niet wist dat deze materialen in het huisje stonden. We waren daarom genoodzaakt om in een kort geding de ontruiming te eisen.

De rechter in kort geding ging mee in onze argumenten: dat ze zich niet had gedragen als goed 'huisvader/moeder', dat ze, als ze vaker op de tuin was geweest, had geweten dat deze spullen in haar tuinhuis lagen en dat ze daar dan direct melding van had moeten maken bij het afdelingsbestuur of bij de politie.

De rechter wees onze eis toe en de tuinder is inmiddels ex-tuinder. De kosten van het kort geding zijn verhaald op het bedrag van de waardebepaling.

Ben je goed verzekerd?

Geef je wijzigingen op tijd door

De meeste tuinders hebben via de Bond van Volkstuinders hun opstallen en inboedel verzekerd tegen brand- en stormschade. Deze verzekering is ondergebracht bij Zicht verzekeringsadviseurs. De verzekerde herbouwwaarde van de opstallen, de verzekerde waarde van de inboedel en de premie staan op de jaarnota die tuinders elk jaar in januari per mail ontvangen.

Je kunt de waarde en de jaarnota's terugvinden via Mijn Tuin: mijntuin.bondvanvolkstuinders.nl/login

Hogere herbouwwaarde

Het is mogelijk dat de herbouwwaarde van de opstallen inmiddels hoger is geworden, bijvoorbeeld omdat er een nieuw huisje is neergezet, een flinke verbouwing is geweest of omdat, door het stijgen van de prijzen van bouwmaterialen, herbouw hoger kan uitvallen. Dan is het aan te raden om de waarde aan te passen naar wat inmiddels reëel is. Ook dat kan via Mijn Tuin. Let op dat bij een schadegeval de reële herbouwwaarde alsnog anders kan worden beoordeeld door een schade-expert, zoals dat het geval is bij alle open-polissen. Wanneer je hierover vooraf zekerheid wilt hebben, laat dan een taxatierapport door een beëdigd taxateur opstellen en

dien dit in bij de verzekeraar. Bij de meeste tuinen is er in het verleden al een taxatierapport opgesteld; ook dit kun je dan terugvinden in Mijn Tuin.

De waarde van de opstal is een optelsom van de herbouwwaarde van het tuinhuis, kas en schuur plus de nieuwwaarde van zonnepanelen. De waarde van de inboedelverzekering tegen brand- en stormschade is standaard 4.000 euro nieuwwaarde; de inbraakverzekering is standaard 3.000 euro (exclusief zonnepanelen) en maximaal 7.500 euro (inclusief zonnepanelen).

Geef svp je wijzigingen door voor 30 november a.s. via Mijn Tuin of via info@bondvanvolkstuinders.nl

De wijzigingen kunnen dan nog tijdig verwerkt worden voor de jaarnota 2024.

Schade?

Op www.bondvanvolkstuinders.nl/ik-ben-tuinder/praktische-informatie vind je alle informatie terug hoe je een schade kunt aanmelden én het formulier dat je daarvoor moet gebruiken. Het formulier staat ook op Mijn Tuin.

Volgende editie:

Het voorjaarsnummer van Vroegop staat in het teken van biodiversiteit in flora en fauna op de tuinparken.

Heb je hier iets enthousiasmerends over te vertellen en/of leuke foto's ter illustratie? Mail ze naar vroegop@bondvanvolkstuinders.nl, dan neemt de redactie contact met je op!

Er groeit, geniet, vliegt, zoemt, schuifelt, zwemt, duikt, springt en graaft van alles op onze Amsterdamse tuinparken!

Fotografie: Monicore via Pexels

Uw tuinhuis handig inrichten?

easy living

Easy Living is een speciaalzaak in slaapbanken en bedkasten!

Met een slaapbank of bedkast tovert u in een handomdraai een heerlijk bed tevoorschijn en geniet u overdag van de ruimte die het bespaart!

Wij helpen u graag aan een multifunctionele oplossing en een heerlijke nachtrust!

Easy Living - Middenweg 109-113a - 1098 AH Amsterdam - www.slaapbanken.nl - info@slaapbanken.nl - 020-6631161

HULP BIJ SNOEIEN?

Gediplomeerd klimmer en snoeier biedt zich aan, voor takken aan de bomen, waar u zelf niet bij kunt komen.

SPANJER BOOMVERZORGING

T: 0299 460 113 M: 06 21 635 126

ronspanjer@hotmail.com

engels[®] verf

Mega aanbieding 1L systeemverf
Voor uw tuinhuis

Van €48,65
Voor €36,49

Ook zo klaar met groen in de tuin?

Ga voor **FLAK** of een andere vrolijke kleur! Engels systeemverf is exclusief verkrijgbaar bij Engels en speciaal ontwikkeld voor tuinhuisen door zijn hoge vochtregulatie.

FLAK is ontwikkeld door onze kleurspecialist Lorianne Leurs. Nadat alle kleurenwaaiers bij ons over de werkbank werden geslingerd om de juiste rood te vinden, rood tinten onderzocht en vergeleken welke pigmenten in welke kleur zaten heeft Lorianne uiteindelijk gekozen om haar eigen pigmenten toe te voegen. Want Engels Rood was voor Lorianne lang niet rood genoeg! Hierdoor is deze mooie heldere kleur tot stand gekomen.

FLAK is exclusief verkrijgbaar bij Engels voor de lezers van de Vroegop bij inlevering van deze pagina een extra 15% korting boven op onze scherpe prijzen.

P U Z Z E L

Beste tuinder, zin om te puzzelen?

De onderstaande woordzoeker zit onder meer vol mooie paddenstoelen. Zoek de vermelde woorden op. Elk woord komt één keer voor: horizontaal, verticaal of diagonaal. De letters die overblijven vormen de namen van bekende zwammen.

D	V	E	J	T	O	O	P	L	E	E	W	U	L	F	T	B
M	O	C	A	N	T	H	A	R	E	L	S	O	B	S	E	M
A	L	O	L	T	E	E	L	O	B	E	Z	I	I	U	B	A
W	E	E	R	E	E	W	N	O	G	W	T	V	R	U	O	W
Z	O	E	V	B	G	E	M	D	A	N	O	S	I	E	S	Z
G	P	N	U	E	S	E	L	V	E	B	I	S	I	M	C	T
O	D	A	U	W	N	E	E	O	L	O	J	R	N	A	H	K
O	M	O	R	I	E	L	J	E	B	E	H	M	K	W	A	N
B	A	T	Z	A	Z	V	P	T	S	E	A	Z	T	Z	M	I
N	N	S	W	W	S	P	O	J	N	W	J	W	Z	L	P	R
E	C	I	A	A	A	O	K	E	Z	R	R	N	W	A	I	E
G	H	M	M	D	M	R	L	L	T	I	O	V	A	A	G	M
E	E	M	R	O	T	S	E	Z	N	S	M	O	M	R	N	M
R	T	A	T	I	N	V	V	G	W	K	O	C	H	O	O	I
M	A	W	Z	L	E	D	A	Z	E	A	S	H	Z	K	N	L
H	O	N	I	N	G	Z	W	A	M	N	M	T	W	A	E	G
M	S	T	O	B	B	E	Z	W	A	M	M	E	T	J	E	E

AARDAPPELBOVIST

BEURS

BOLEET

BOMEN

BOS

BOSCHAMPIGNON

BUISJES

CANTHAREL

DAUW

EEKHOORNTJESBROOD

FLUWEELPOOTJE

GLIMMERINKTZWAM

HOED

HONINGZWAM

INKTZWAM

KORAALZWAM

KRING

MANCHET

MIST

MORIELJE

MOS

NEVEL

NEVELZWAM

ONWEER

ORANJEBOLEET

PARASOLZWAM

POEL

REGEN

REGENBOOGZWAM

RING

ROODVOETJE

STEEL

STOBBEZWAMMETJE

STORM

VOCHT

VOET

VUURZWAM

ZADELZWAM

ZWAVELKOPJE

ZWAVELZWAM

Gevonden?

Je kunt de oplossing voor 1 januari 2024 mailen naar: vroegop@bondvanvolkstuijnders.nl

Onder de goede inzendingen verloten we 5 cadeaubonnen ter waarde van € 15.

Puzzel lente 2023:

Oplossing: **Weer een nieuw begin**

De winnaars zijn:

Karin Nijhuis

Tuinpark Nut en Genoegen

Cindy Eijspaart

Aspirant-lid

Pieter Bakker

Tuinpark Wijkergouw

Eefke Bosch

Tuinpark De Molen

Edwin Middeljans

Aspirant-lid

Van harte gefeliciteerd!

Is de kat geborsteld, dan is het haar perfect nestmateriaal voor meesjes. Belangrijk voor dit hergebruik is wel dat de kat geen antivlooienmiddel draagt.

Foto: Carla Custers